

AAMUN KOITTO

Ortodoksinen seurakunta- ja aikakauslehti

1 ♦ 18.1. 2016 ♦ 8 €

SIELUNHOITO

AAMUN KOITTO

Ortodoksinen aikakauslehti

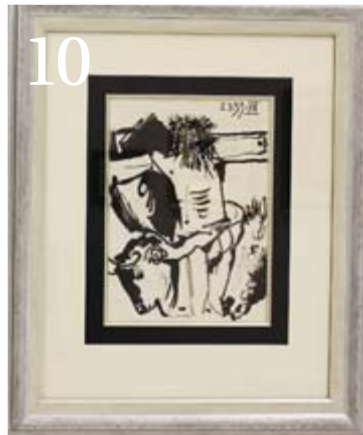
PENTTI POTKONEN

Katumuksen sakramentin kautta voi saada tässä elämässä mielenrauhan ja tulevassa ikuisen autuuden.

MARTINUS MARKOFF

Suuren paaston aika on tarkoitettu paluiksi Paratiisiin.

Valamon Mestarit II- näyttelyn on nähnyt jo lähes 8000 ihmistä.

tässä numerossa

- 4-7 Synnintunnustuksen sakramentti**
Katumuksen sakramentti on Jumalan suuri lahja ihmiselle.
- 8-9 Katumuksen sakramentin historiasta**
Pyhien isien mukaan kirkko on sairaala, ja lääkäri on ylösnoussut ja kuoleman kukistanut Kristus.
- 10-11 Mestareitten jäljillä**
Kristillistä taidetta Valamon luostarissa.
- 12-13 Kasvokkain**
Riina Nguyen
- 14 Helmenkalastaja**
Onneni on olla Herraa lähellä
- 15 Kuopion ortodoksit apostolien jäljillä**
- 16-17 Paaston aika**
Matkalla paratiisiin
- 18-19 Matkan pää on vasta alku**
Suomeen tulleiden turvapaikanhakijoiden suuri määrä koskettaa myös seurakuntia.
- 20-23 Uutisvaaka, Vieraskirja, Kirkkomme maailmalla, Media**
- 24 Kirjat**
- 25 Venäjänkielinen sivu**
- 26-27 Ilmoituksia**
- 28 Isien opetuksia**
Kaste ja tyhjä hauta.

Aamun Koitto PSHV:n ja Karjalan hiippakunnan seurakuntien lehti, perustettu 1896, www.aamunkoitto.fi
Kustantaja Pyhien Sergein ja Hermanin Veljeskunta ry. (PSHV), Valamontie 42, 79850 Uusi-Valamo
Toimituskunta KS Joensuun piispa Arseni, toimittaja Risto Lindstedt, toimittaja Mauri Liukkonen, pastori Harri Peiponen, pappismunkki Johannes Parviainen, pastori Tuomas Kallonen, pastori Marko Mäkinen, toimitussihteeri Mari Vainio **Päätoimittaja** piispa Arseni, Kotalahdentie 49, 71920 Pajujärvi, puh. 0206 100 258, piispa.arseni@ort.fi **Toimitussihteeri** Mari Vainio, puh. 050 564 8899, mari.vainio@ort.fi
Tilaukset, peruutukset, osoitteenmuutokset ja laskutus puh. 0206 100 490, aamun.koitto@ort.fi
Ilmoitusmyynti, -aineistot ja trafiikki puh. 050 584 5587, simo.palviainen@entra.fi **Taitto** Aste Helsinki Oy **Painaminen** Oy Scanweb Ab **Irtonumerot** Tuohus-myymä, Valamo **Seuraava numero ilmestyy** 21.3.
Seuraavan numeron aineistopäivä 8.2. **Kannen kuva:** Pentti Potkonen

iankaikkisesti

Kuinka sielusi voi?

Sinä Herra olet saattanut kaikki olemattomuudesta olemiseen. Sinä olet kuvasi ja muutosi mukaan luonut ihmisen ja kaunistanut minut kaikenlaisilla lahjoillasi. Tehtävämme on kunnioittaa ja rakastaa toinen toistamme, jotta yksimielisesti tunnustaisimme Isää, Poikaa ja pyhää Henkeä.

Onko tämä kaikki edellä esitetty helpompi kirjoittaa kuin tehdä? Elämä on ehkä joskus sietämättömän vaikeaa. Parasta on tuolloin kääntää katse tämän maailman sijaan Jumalan valtakuntaan. On tärkeää olla hengellisesti kiinnostunut lähimmäisistä, on tärkeää kysyä kuinka Sinä voit tai paremmin sanoa: kuinka sinun sielusi voi? Näin meitä pyhät Isät neuvovat kysymään toinen toisiltamme. Kuunnella vastaus ja puntaroida sitä. Tietysti paimenet ovat esikuvia, mutta me kaikki voimme olla toisillemme sielunhoitajia.

Kaikkien ihmisten palveleminen on kristityn tehtävä. Yhteisössään hän elää kunnioittaen laillista esivaltaa. Hän antaa arvon vanhemmilleen, vanhukseille ja kaikille sielunpaimenille. Viha ei kuulu hänelle. Jokapäiväisessä elämässä lähimmäisiään rakastava ei käytä halventavia, toisia loukkaavia sanoja. Hän puhuu harkiten, ei kaikkea minkä tietää, vaan hyviä ja rakentavia asioita; ei huhuja levittellen vaan niitä hilliten; ei itseään kehuskellen vaan sopuisasti ja vaatimattomasti. Se, joka osoittaa rakkautta, saa osakseen rakkautta kunnioitusta ja arvostusta.

Jumalaa on alati ylistetty, me ylistämme häntä nyt, seuraavat sukupolvet tulevat ylistämään häntä, ja Jumalan valtakunnassa kaikuu ylistys iankaikkisesta iankaikkiseen. Rukouksessamme sielumme puolesta liittyy äärettömään pyhään saattoon, jossa menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus sekä näkyvä ja näkymätön kirkko yhtyvät.

Lahjoita siis Jumala kanssamme rukoileville menestys elämässä, uskossa ja hengellisessä ymmärryksessä, että tulisimme osallisiksi Sinun pyhistä lahjoistasi sielun ja ruumiin pyhitykseksi ja jumalan kunniaksi.

Älä riko tai haavoita sieluasi, vaan lujita ja vahvista sitä. Pidä huoli itsestäsi, lähimmäisistä ja sairaista.

Vt. Kirkkoherra Olavi Matsi

Uuden vuoden alkaessa

Olemme juuri aloittaneet uuden kalenterivuoden, jonka tapahtumat ovat yhtäältä laatimiemme suunnitelmien ja toisaalta vielä toiveitten ja arvailujen varassa. Joka vuodelle on luvassa omat ilonsa ja murheensa, joilla meitä ohjataan hengelliseen kasvuun ja pelastukseen. Yksin emme kykene etenemään hengellisellä polulla, vaan tarvitsemme siihen ohjausta, neuvoa ja tukea. Tämä tuore Aamun Koiton numero keskittyy sielunhoitoon. Teema viittaa hoitamiseen ja parantamiseen, ja siitä siinä pohjimmiltaan onkin kysymys. Kun meitä vaivaa vaikkapa vain vähäinen sairaus tai kehossa on pieni haava, niin haemme sairauteen lääkettä tai haavaan laastaria. Mutta jos sielumme sairastaa, emme tunne kipua ja sen vuoksi sairastava sielu jää usein vaille tarvitsemaansa hoitoa.

Marraskuussa pidetty kirkolliskokous luotasi tulevaa hyväksymällä kirkon työtä ohjailevan tavoite- ja toimintasuunnitelman sekä diakonia- ja lähetystyön kehittämissuunnitelman edessä oleville neljälle vuodelle. Ensin mainittu teksti on täynnä yleviä sanoja ja toiveita, joitten soisi ruumiillistuvan seurakuntien arjessa. Uskoakseni suurimmalle osalle myös tämän lehden lukijoista suunnitelma on vielä tuntematon. Sen, kuten muutkin kirkolliskokouksen päätökset, voi lukea Kirkon verkkosivujen Kirkolliskokous 2015 -teemasivuilta.

Marraskuussa seurakuntiin valittiin uudet valtuustot. Osa entisistä ja kokeneista edustajista jatkaa luottamustehtäväänsä, osa aloittaa uusina. Tärkeintä seurakunnan menestykselliselle toiminnalle on, että neuvosto ja valtuusto koostuvat kirkon arvot tuntevista ja yhteistyökykyisistä, aktiivisista jäsenistä. Vastuussa olevien päättäjien on hallittava niin kirkkolain määräykset kuin myös kirkkojärjestyksen antamat ohjeet sekä kokousteleeniikan. Luottamushenkilötyöhön on tarpeen ja mahdollista saada kirkon järjestämää koulutusta. Tiedot, taidot ja ennen muuta Jumalan apu edesauttaa vastuullista päätöksentekoa ja sen satoa tuottavaa toimeenpanoa.

Piispa Arseni

Synnintunnustuksessa tulisi käydä vuosittain, mielellään ainakin suuren paaston aikana.

Synnintunnustuksen sakramentti

Jos viisikymmentä vuotta sitten pistäytyi kirkkoon jumalanpalveluksen jälkeen jonain paaston ajan iltana, saattoi nähdä siellä kymmeniä ihmisiä; osa jonotti, osa istui vaitonaisina seinän vierustan penkeillä; he odottivat. Hämärässä kirkossa papit ottivat vastaan synnintunnustuksia.

Vielä 1990-luvulla oli Helsingin Uspenskin katedraalissa yhtenä suuren paaston sunnuntaina liturgia, johon kutsuttiin erityisesti koululaisia ja heidän perheitään. Ennen liturgiaa ja sen aikana neljä-viisi pappia otti vastaan synnintunnustuksia; lapsia, heidän vanhempiaan, isovanhempiaan, kummeja ja opettajiaan – varmasti ainakin paria sataa henkeä. Samanlaista näkymää tuskin enää löytyy ainakaan suomenkielisissä palveluksissa.

Ajat muuttuvat ja niiden myötä myös kirkolliset tavat. Kuitenkin katumuksen sakramentti on aina sisällöltään sama: itsetutkiskelu, katumus, syntien tunnustaminen ja synninpäästö.

Vuosittain synnintunnustukseen

Katumuksen sakramentin viljely näyttää vähentyneen seurakunnissa – siitäkin huolimatta, että kirkkomme jäsenmäärä on menneinä vuosikymmeninä aavistuksen verran noussut. Yhtenä syynä tähän vähentymiseen on kirkkomme silloisten piispojen paimenkirje vuodelta 1970. Se muutti siihenastista kirkollista käytäntöä, joka velvoitti

ripittäytymään joka kerta ennen eukaristiaan osallistumista. Paimenkirjeen mukaan tästä uudesta käytännöstä oli sovittava rippi-isän kanssa. Tuolloin jäi tosin huomaamatta, että oli tuhansia kirkon jäseniä, joilla ei ollut vaki-tuista rippi-isää, jonka kanssa sopia asiasta. Tällä hetkelläkin on sama tilanne.

Tämä tarpeellinen ja tervetullut piispa-linen ohje, joka korosti Pyhän Eukaristian merkitystä aiheutti kuitenkin valitettavan väärinkäsityksen: monet seurakuntalaiset laiminlyövät kokonaan katumuksen sakramentin. Tämä ei ollut esipaimenten viesti, päinvastoin. Kirkko edellyttää edelleenkin, että sen jäsenet käyvät vuosittain synnintunnustuksella, mielellään suuren paaston aikana. Kerran vuodessa ei ole suositus vaan

vähimmäismäärä, sillä useamminkin olisi tarpeellista käydä.

Ripittäytymisen väheneminen ilmaisee myös osittain muutosta yleisessä uskonnollisessa asennoitumisessa. Vaikka yhteisöllisyydestä puhutaan ja kirjoitetaan paljon, niin tämän päivän hengellisyys on mitä suurimassa määrin yksilökeskeistä. Nykyään kuulee harvemmin ripissä sanottavan: ”Ei minulla ole mitään erikoista, mutta mamma opetti, että pitää tulla”, ”Eihän tässä mitään ole, mutta meidän perheessä on aina ollut tapana tulla tänä iltana”. Mamman opetuksen ja perheen perinne on varmasti ollut suureksi siunaukseksi, mutta tosiasia lienee, että monetkaan ripillä kävijät eivät tule tavan tai velvollisuuden vuoksi, vaan se perustuu omakohtaiseen ratkaisuun.

Jumalan armon välittäjä

Ortodoksi, jolle on kirkastunut synnintunnustuksen merkitys voi kuitenkin asettaa sille ylimitoitettuja odotuksia. Hän voi ihanteellisesti kuvitella rippi-isänsä olevan starets eli ohjaajavanhus tai terapeutti. Arkinen totuus on kuitenkin se, että tavallinen seurakuntapappi ei ole kumpaakaan. Metropoliitta

Katumuksen mysteeri on Jumalan lahja ihmiselle.

Katumuksen sakramentti on sisällöltään aina sama: itsetutkiskelu, katumus, syntien tunnustaminen ja synninpäästö.

Anthony Bloom varoitti aikoinaan nuoria pappeja muistuttaen heitä siitä, ettei pappis-seminaari tai hengellinen akatemiakaan tee heistä ohjaajavanhuksia. Joskus on jopa kirkolliselta taholta suositeltu katumuksen mysteeriä vaihtoehtoksi maalliselle terapialle. Tämä on suorastaan vaarallista. Tavalisella papilla ei yleensä ole asianmukaista psykologista koulutusta. Vaikka katumuksen sakramentti ei vastaa terapiassa käyntiä, siinä tapahtuva avautuminen voi parhaimmillaan olla hyvin terapeuttista.

Seurakuntalaisten ylimitoitettut odotukset voivat saattaa papin kiusaukseen ajatella itsestään liikoja. Tämän on erityisen vaarallista, koska pappi on hengellisen vallan käyttäjä. Rippi-isän on aina pidettävä mielessä, että hänen valtansa ei ole hänen omaansa, vaan se tulee Jumalalta, jolle hän on sen käytöstä vastuussa. Hän ei ole syyttäjä tai tuomari, vaan Jumalan armon välittäjä.

Aikanaan silloinen Helsingin metropo-

liitta Johannes lausui käsityksensä, että katumuksen mysteeriin kuuluu olennaisesti myös sielunhoidollinen keskustelu. Toisaalta voidaan myös olettaa, että ripittäytyjä on tutkiskellut itseään, tiedostanut syntinsä, katu ne ja tunnustaa ne ja saa synninpäästön. Silloin keskustelut ovat tarpeettomia. Jokapäiväinen elämä ei kuitenkaan ole näin suoraviivaista, ja silloin sielunhoidollinen keskustelu on välttämätöntä.

Synnintunnustus saatetaan käsittää väärin tilanteeksi, jossa ennen kaikkea ratkaistaan erilaisia ongelmia, jotka koskevat esimerkiksi ihmissuhteita, työasioita, taloutta tai terveyttä. Näitä ehkä joudutaan käsittelemään, jos ne liittyvät tunnustajan omiin rikkomuksiin, mutta ne eivät saa viedä huomiota pääasiasta: syntien tunnustamisesta ja anteeksiannosta.

Mitä on synti?

Katumuksen mysteerin yhteydessä jotkut kysyvät hämmästyneinä: ”Mitä synti on? Mitä

pitää tunnustaa?” Vastaus on yksinkertainen: Syntiä on kaikki, mikä on Jumalan tahdon vastaista. Tämä herättää vain uuden kysymyksen: mitä se oikeasti tarkoittaa käytännössä? Silloin voimme vedota Raamattuun ja Kirkon kanoniseen perinteeseen, jossa löytyy ohjeet oikeaan elämään. Mutta tämäkin herättää kysymyksiä. Kirkon perinteestä on monenlaisia tulkintoja. On kirkollisia piirejä, joissa katsotaan varsinaisen synnin liittyvän ennen kaikkea seksiin. Sen alan lankeemus on varsinaisen perussynti. Muut synnit ovat siihen verrattuina pelkkiä hairahduksia. Toisaalta taas on niitä ”modernin” moraalien kannattajia, jotka eivät voi nähdä, että seksuaalisuuteen voisi ylipäättään liittyä mitään eettisesti arveluttavaa. Jos pohdimme Jeesuksen opetusta Evankeliumeissa, Hän mainitsee kyllä seksuaalisen himon ja ottaa kantaa aviorikokseen ja avioeroon. Varsinaisesti hän suomii ankarasti kovasydämyyttä, tekopyhyyttä, ahneutta, välinpitämättömyyttä, vilppiä ja rakkaudettomuutta.

Katumuksen sakramenttiin valmistautuminen

Onkohan asiallista valmistautuessamme katumuksen mysteeriin pohtia Jeesuksen antamaa syntiluetteloa? Eräs vanha rovasti totesi aikoinaan, kuinka ihmiset kyllä tunnustavat monenlaisia syntejä, mutta ahneudesta ja saituudesta he vaikenivat tyystin. Jotkut jopa kerskuvat sillä, että he eivät anna pyytäjälle lanttiakaan. Onkohan niin, että he katsovat pankkitilin ja lompakon olevan siinä määrin yksityisasiota, että ne eivät kuulu kirkon opetukseen. Eräitä paheita pidetään jopa hyveinä: vallan- ja kunnianhimo, häikäilemättömyys, piittaamattomuus. Me luokittelemme helposti synnit vähäisiksi tai vakaviksi.

Eräiden niin sanottujen ”pikkusyntien”, kuten pahanpuhumisen, juoruilun, vilpillisyyden ynnä muun taustalla voi kuitenkin piillä jotain paljon vakavampaa: tiedostamatonta vihaa, kaunaa, kateutta, katkeruutta. Me pidämme tietenkin esimerkiksi lihan syöntiä paastossa ”pikkujuttuna”, mutta se voi saada lähimmäisen luulemaan, että Kirkon opetuksista ei tarvitsekaan välittää. Silloin siitä tuleekin paha juttu. Viime kädessä tällainen syntien määrittely ei ole meidän ihmisten vallassa, vaan se kuuluu kaikkietäville

Jumalalle. Ihminen voi myös kaunistella omia paheitaan. On helpompi sanoa, että on taipumusta alkoholinkäyttöön kuin tunnustaa juopottelunsa; nähdä heikkoutensa ”lihan himoon” kuin myöntää aviorikos, tai sanoa ”meillä oli perheriita”, mutta ei tunnusta lyöneensä puolisoaan, tai sanoa ”olin epäkohtelias”, kun totuus oli, että henkilö oli sikamaisen törkeä. Rippitilanteessa tulee pyrkiä olemaan rehellinen ja konkreettinen, vaikka tarpeettomiin yksityiskohtiin ei pidä takertua.

Katumuksen kyyneleet

Syntejämme emme aina tiedosta. Silloin rippisän hankalana tehtävänä on yrittää ohjata katumukseen. Hän ei kuitenkaan ole urkkija tai tutkiva viranomais, vaan kanssakulkija, joka oppaana voi itsekkin olla epävarma. Sielunhoitajana papin on joskus määrättävä rippilapselle katumusharjoitus, epitimia. Se ei ole tarkoitettu rangaistukseksi tai synninpäästön ehdoksi, vaan hengellisen kasvun apuvälineeksi.

Kulttuurissamme vierastetaan tunteiden näyttämistä ja erityisesti hävetään itkemistä. Synnintunnustuksessa saa vapaasti itkeä, jos siltä tuntuu. Kyneleet saattavat johtua katumuksesta, mutta myös surusta, pettymyksistä tai jopa itsesäälistä, mutta ne ovat ihan paikallaan.

On hartaita uskovia, jotka ovat huolissaan, koska heillä ei ole mielestään kylliksi syvää katumuksen tunnetta. Ihmisethän ovat kuitenkin luonteeltaan niin erilaisia; joku on enimmäkseen älyperäinen ja ymmärtää syntisyytensä ja haluaa tehdä parannusta, vaikka hänellä ei ole mitään syvempää synnintuntoa, toisella sen sijaan on katumuksen tunnetta. Tärkeintä kuitenkin on tieto rikkomuksistaan ja halu niiden parantamisesta. Mitä katumuksen kyyneliin tulee, niin isien mukaan ne ovat Jumalan lahja, joita ei voi eikä saa pakottamalla puristaa itsestään.

Rippisalaisuus ja anteeksiantamus

Ripittäytymiseen kuuluu molemmin puolinen luottamus. Pappi ei saa milloinkaan paljastaa, mitä hän on kuullut ripin tai sielunhoidollisen keskustelun yhteydessä. Salasapitovelvollisuudesta käytiin eräitä vuosia sitten yleistä keskustelua. Tuolloin KP arkki-

piispa Leo korosti lausunnossaan rippisalaisuuden ehdottomuutta ortodoksisessa kirkossa. On huomattavaa, että luottamus on molemminpuolista rippi-isän ja rippilapsen välillä.

Euhologionissa, pyhien toimitusten käsikirjassa on sanat: ”*Älä häpeä tunnustamista, älä pelkää, äläkä salaa mitään, vaan ilman pelkoa sano kaikki, mitä olet tehnyt, että saisit anteeksi meidän Herraltamme Jeesukselta Kristukselta... jos sinä jotakin salaat, niin syntisi tulee sinussa kaksinkertaiseksi.*” Kuitenkin ihmisen muisti ja ymmärrys voi pettää ja silloin on lohdullista kuulla sanat synninpäästön yhteydessä: ”*Kaiken, mitä olet sanonut minulle ja kaiken mitä et saanut sanotuksi, joko tietämättömyydestä tai unohtaen, olipa se mitä tahas, Jumala antakoon sinulle anteeksi tässä ja tulevassa ajassa.*”

Synnintunnustuksessa on keskityttävä omien syntien tunnustamiseen. Jos kuitenkin alkaa käsitellä lähimmäisten syntejä, ei pidä hämmästyä tai pahastua, jos pappi sanoo: ”Mennäänpä varsinaiseen asiaan – sinun synteihisi.” Jonkun ongelmana saattaa olla, että hän ei kerta kaikkiaan pysty antamaan anteeksi lähimmäiselleen. Silloin on paikallaan muistaa venäläisperäinen huokaus: ”*Jumala antakoon hänelle anteeksi, kun minä en voi*” ja siihen on syytä lisätä ”*Jumala, anna minulle anteeksi, kun minä en voi, ja anna minulle voimaa, että pystyisin antamaan anteeksi.*” Jos synnintunnustuksella kävijä kantaa sydämessään vihaa, kaunaa ja katkeruutta ja katsoo sen oikeuteksi, eikä edes tahdo pyrkiä katumukseen, on koko ripittäytyminen turhaa.

Paikka katumuksen sakramentille

Aika ajoin nousee kysymys niin sanotusta yleisestä synnintunnustuksesta. Siinä paikalla oleville seurakuntalaisille luetaan yhteisesti euhologionin katumusrukoukset. Sen jälkeen jokainen vuorollaan astuu papin eteen, ilmoittaa nimensä ja polvistuu synninpäästöä varten. Tämä käytäntö saattaa olla paikallaan hätätilanteessa, jos yhdellä papilla on satoja ripittäytyjiä. Venäläinen emigranttiteologi piispa Antonij Khrapovtshi piti tätä tapaa katumuksen mysteerin suurimpana väärinkäytöksenä. Myös Helsingin piispa Aleksanteri Karpin torjui tämän käytännön sanoen erälle papille: ”Mikä pyhä Johannes Kronsttilainen

sinä oikein luulet olevasi?” Oman etunimensä lausuminen ristin ja evankeliumin edessä ei ole todellakaan mikään synnintunnustus.

Yleensä katumuksen mysteeri toimitetaan kirkossa jumalanpalveluksen yhteydessä, ennen tai jälkeen tai papin kanssa erikseen sovittuna aikana. Olosuhteista riippuen se toimitetaan myös seurakuntalaisen kodissa, sairaalassa tai vaikkapa vankilassa. Joskus se voi kuitenkin tapahtua poikkeuksellisissa olosuhteissa kuten bussipysäkillä, puiston penkillä, ravintolapöydässä. Joku lähestyy pappia ja pyytää saada ripittäytyä. Silloin on tietenkin sopivaa ehdottaa tapaamista kirkossa, mutta voi olla, että tämä henkilö on vuosia kamppaillut häntä painaneen vaikean asian kanssa. Arkuus tai häpeä on estänyt häntä lähestymästä sakramenttia, mutta nyt on kuin johdattuksesta koittanut sopiva hetki. Monet synnintunnustuksen ulkoiset elementit puuttuvat: epitrakii, risti ja evankeliumi, mutta jotain olennaista on läsnä: katumus, tunnustus, päästösanat, ristinmerkki. Hyvän ja ihmisiä rakastavan Jumalan armo toimii puutteista huolimatta.

Jumalan lahja

Katumuksen mysteeri on Jumalan suuri lahja ihmiselle. Sitä hoitamaan on Kristuksen Kirkko kutsuttu maailmassa. Siihen asennoidutaan kuitenkin monin eri tavoin. Protestantit eivät pidä synnintunnustusta sakramenttina, eikä se niin ollen kuulu tavalliseen seurakuntaelämään. Roomalaiskatolisella taholla on valitettu ripillä käymisen vähenemistä. Onko näin käymässä myös meidän kirkossamme Suomessa? Ajatteleminen aiheuttaa antaa myös natsien uhrina kuolleen saksalaisteologin Dietrich Bonhoefferin toteamus, ettei kenenkään pidä toimia rippi-isänä, ellei hän myös itse ripittäydy säännöllisesti. Aikamme usein niin rikkinäinen ihminen, joka ei välttämättä tunne syntejään, mutta aavistaa syyllisyytensä ja kaipaa – ehkä tiedostamattaan – anteeksi-antoa, tarvitsee katumuksen mysteeriä. Ortodoksisen kirkon tehtävä on pitää esillä tätä sakramenttia, jonka kautta voi tässä elämässä saada mielenrauhan ja tulevassa iankaikkisen autuuden.

Rovasti Timo Lehmuskoski

VANHAN KIRKON OPETUKSIA KATUMUKSEN MYSTEERIOSTA

Kirkon alkuvuosina ihminen yhdistyi katumuksessa Kirkkoon ja katumuksen päämäärä oli pyhä ehtoollinen.

Pappeuden pyhä mysteerio koettiin kirkon elämässä jo varhaisvuosisatoina Kristuksen lääkitseväenä toimintana. Pappesus nähtiin pääsiäisen täyteytenä ja Kristuksen toisen tulemisen odotuksena, joka suodaan Pyhän Hengen lahjana pyhään pappouteen vihittävälle miehelle.

Katumuksen mysteerion perustana toimi apostoli Jaakobin kehoitus: *”Tunnustakaa siis syntinne toisillenne ja rukoilkaa toistenne puolesta, jotta parantuisitte”* (Jaak. 5:16).

Kirkon alkuvuosisatoina katumuksen mysteerio oli tarkoitettu paluutiekiksi niille ihmisille, jotka syystä tai toisesta erotettiin pois ehtoollisyydestä.

Syntejään katuvan ihmisen paluu takaisin Kirkon ehtoollisyyhteyteen oli vaivalloinen. Katuva ihminen tunnusti syntinsä ja luopui niistä. Hän katui vieraantumistaan Jumalasta. Rukous, paastoaminen ja armeliaisuus köyhiä kohtaan ilmaisivat, että katumuksessa anteeksi saadut synnit muuttuivat ihmisessä rakkauden teoiksi Kristuksessa.

Ihminen yhdistyi katumuksessa Kirkkoon ja katumuksen päämäärä oli pyhä ehtoollinen. Apostolinen ja katolinen kirkko tunnusti papin paimenentyössä katumuksen aitouden ja hyväksyi katuvan ihmisen takaisin Kirkon ehtoollisyyhteyteen. Tämä on yhä ortodoksisen kirkon perusnäkemys katumuksen mysteeriosta.

Pyhä Gregorios Teologi (k. 390) opetti ajatuksesta, että pastoraalisessa ohjaamisessa on tuhoavinta, että kirkonmies opettaa muita, mutta on välinpitämätön oman hengellisen kasvamisen suhteen.

Bysantin kirkon näkemys

Bysantin kirkon katumuskäytäntö erosi läntisestä rippikäytännöstä. Siinä, missä läntinen uskonmallisuus mielsi synnin juridisesti, Bysantin kirkko lähestyi syntiä terapeuttisesti Pyhän Raamatun ja pyhien isien näkökulmasta.

Latinalaisen kirkon näkemys synnintunnustuksesta pesiytyi 1600-luvulla Pietari Mogilan (k. 1647) aikana ortodoksiseen

”Tunnustakaa siis syntinne toisillenne ja rukoilkaa toistenne puolesta, jotta parantuisitte.”

kirkkoon. Se alisti perinteisen ortodoksisen katumuksen lainkirjaimelle, joka oli tyystin vieras Kirkon varhaiselle perinteelle ja pyhille isien opetuksille.

Bysantin kirkon terapeuttinen elämä näki synnin sairautena, joka seurasi siitä, että ihminen erottautui Jumalasta. Aadam sairastui, koska hänen mielensä pimeni. Synti tar koittaa ihmisen mielen ja sydämen pime nemiä. Syntiinlankeemuksessa ihmisen sielu täyttyi himoilla ja hänen ruumiistaan tuli eläimen kaltainen.

Papin paimenellinen kutsumus

Pyhä Johannes Krysostomos (k. 407) opetti, että papin tulee valmistaa hengellisiä lapsiaan vapautumaan himoista, itsekkyydestä ja kaikesta sellaisesta, joka pitää heitä langenneen maailman vankeina.

Pyhän esipaimenen mukaan Jumalan tunteminen edellyttää papiston jäseneltä sielun ja ruumiin osallistumista askeesiin, rukoukseen ja diakoniaan Jumalaan ja lähim maiseen kohdistuvassa rakkaudessa.

Krysostomos painotti, että ihmisen synnistä parantumisvaiheen tulee olla katuvan elämäntilanteen ja sairauden mukainen, jotta Kirkon hengellinen terapia parantaisi katuvan ihmisen sielun sairauden.

Konstantinopolin arkkipiispa Johannekselle katumuksen mysteerio on lääke, joka parantaa ihmisen synnin. Pyhä esipaimenen mukaan katumuksen lääkkeet ovat suuremoisia, siksi kenenkään ei ole syytä vaipua epätoivoon. Vaikka ihminen olisi syöllistynyt lukemattomiin synteihin, hänen tulee etsiä sitä enemmän katumusta, sillä Jumala on lohdutuksen ja armon Herra.

Synti on sielun tauti

Bysantin kirkon kanoninen perinne opettaa, että Kirkon jokainen jäsen tarvitsee hengellistä eheytymistä ja parantumista. Bysanttilaiseen kanoniseen perinteeseen liittyy kiinteästi opetus hengellisestä lääkitsemisestä ja parantumisesta.

Pyhät kanonit ohjaavat Kirkon jäseniä pelastuksen tielle. Kristukseen uskomisen merkitsee koko elämän muutosta eli parantumista. Kirkon pyhät mysteeriot ja askeettinen elämä tukevat ihmisen hengellistä parantumista. Jumalallinen suru eli katumus karkottaa ihmisestä nautinnon.

Synnin taudin lääkitsemisen ja parantumiset kielikuvat ovat esillä erityisesti Trullon synodin (691-692) 102. kanonissa, jossa kuvataan yksityiskohtaisesti kanonisen rangaistuksen käyttämistä sielun lääkkeenä.

Kyseinen Trullon kirkolliskokouksen kanoni vertaa rippi-isän työtä lääkärin ammattiin. Kirkolliskokous opettaa, että synnin aiheuttama tauti työntää esiin ihmisessä lukuisia kasvannaisia, joista paha leviää ja etenee, kunnes rippi-isä pysäyttää sen hengellisenä lääkärinä Kristuksessa.

Trullon synodin 102. kanoni näkee synnin ”sairautena”, ”sielun haavana” ja ”tautina”. Synnintekijää puolestaan kuvataan sanalla ”sairas ihminen”.

Aito katumus

Kirkon pyhien isien opetuksissa hengellisellä isällä eli sielujen lääkäriellä on keskeinen asema rippilapsen parantumisessa. Pyhät isät näkivät selkeästi, että Kirkon hengen mukainen katumus on synnintekijän dialogia sielujen lääkärin kautta Jumalan kanssa.

Ihmisen hengellisen elämän puuttuminen tarkoittaa puolestaan pahojen henkien provo-soimaa yksinpuhelua ihmisessä.

Pyhät isät tiesivät askeesin harjoittamisen kokemuksesta, että aito katumus lopettaa ihmisen traagisen yksinpuhelun. Ihminen aloittaa dialogin Jumalan kanssa. Hän jättää synnin harhakuvat ja avaa mielensä Jumalalle.

Pyhien isien opetuksissa tuodaan esille kaksi synnintunnustuksen muotoa. Ensimmäinen tarkoittaa mielen suorittamaa synnin tunnustamista, joka saa ihmisen rukoilemaan Jumalaa. Toinen tarkoittaa synnin tunnustamista hengelliselle lääkärielle eli rippi-isälle.

Pyhittäjä Johannes Siinailainen (600-luvulla)

Pyhät kanonit ohjaavat pelastuksen tielle.

Pyhä Johannes Krysostomos opetti, että papin tulee valmistaa hengellisiä lapsiaan vapautumaan kaikesta siitä, joka pitää heitä langenneen maailman vankeina.

kirjoittaa: ”Paljasta, paljasta vammasi lääkärille, sano häpeämättä: Isä, oma on vamma-ni, oma haavani, sen on aiheuttanut oma huolettomuuteni eikä mikään muu, sitä ei ole aiheuttanut kukaan, ei ihminen, ei henki, ei ruumis eikä muu kuin oma välinpitämättömyyteni”.

Sielun kuolema merkitsee pyhittäjä Johanneksen mukaan demonista pimeyttä, joka täyttää ihmismielen maallisella murheella. Mieli takertuu silloin kiinni tämän maailman piikkipensaisiin ja ryteikköihin. Nautinto ja tuska ajavat mielen itserakkauden pahuuteen.

Pyhien isien mukaan Kirkko on sairaala, ja lääkäri on ylösnoussut ja kuoleman kukistanut Kristus. Kirkko parantaa ihmisiä synnin sairauksista Kristuksessa. Ihmisen pelastuminen on parantumista eli koko ihmisen käsittävää sielun ja ruumiin terapiaa Kristuksessa.

Rovasti Jarmo Hakkarainen

"Miekka on käynyt sydämesi läpi."

Mestareitten jäljillä

Kristillistä taidetta Valamon luostarissa

Valamon luostarin näyttely Mestarin jälki II esittelee kristillisaiheisia teoksia Suomen ja maailman taiteen mestareilta. Mitä on kristillinen taide? Kysymykseen vastaa näyttelyn kuratoinut KS Joensuun piispa Arseni.

Valamon korkeatasoisessa Mestarin jälki II -näyttelyssä on mukana Suomen kultakauden taiteilijoiden rinnalla suuren luokan kansainvälisiä mestareita kuten Rembrandt, Salvador Dali', Andy Warhol, Marc Chagall ja Pablo Picasso. Näyttelyn kristillisuus avautuu monipuolisesti hyvin erilaisista lähtökohdista tulleiden kuvataiteilijoiden, mutta myös katsojan omien kokemusten kautta.

- Jos ortodoksinen ikoni kantaa katsojansa suoraan rukoukseen, antavat nämä, lähinnä katolilaisesta ja luterilaisesta perinteestä nousevat työt impulsseja peilata elämää sen eri laidoilta, pohtii isä esipaimen.

Näyttelyn töiden asettelu kuljettaa näyttelyvierasta syntymästä kuolemaan, rukouksen kautta Kristuksen ja Jumalanäidin luo.

Isä esipaimen antaa esimerkin temaattisesta asettelusta:

- T- muotoisessa osiossa kuljemme esimerkiksi Kalervo Kallion kipsireliefi "Kristus hoitaa luotujaan" työn kautta Akseli Gallen-

Kallelan öljyväretyön, "Ihmiskunnan aamunkoitto" luo. Venäläisen Mikhail Shchegolevin maalaus "Särkynyt peili" kuvastaa mielen kaksijakoisuutta, jossa ihminen oman vapaan valinnan kautta valitsee elämäntiensä. Einari Vehmaksen "Kirkkotie" taas osoittaa kuinka kuitenkin juuri kirkosta löytyy elämän ilo ja vahvistus hengelliseen elämään. Kasiu-lis Vylautasin maalaus "Piru valepuvussa" osoittaa kuinka kamppailu paholaisen kanssa voi saada myös konkreettisen muodon. Siinä taistelussa voivat auttaa niin rukous, josta esimerkkinä Edwin Lydenin maalaus nunnasta kuin pyhä ehtoollinen Marcus Collinin maalauksessa "Kristuksen veri ja ruumis".

Luomistyön vaade

Keskustelemme isä esipaimenen kanssa ikonista, sen rukouksellisesta riittävyydestä kristityn taiteeksi. Miksi taiteessa pitäisi aina luoda uutta?

- Ikoni on tarkoitettu liturgiseen käyttöön, tukemaan jumalanpalveluselämää. Sen täytyy

synnyttää rukouksen mielialaa ja opettaa katsojaansa. Ensin mainittu syntyy kauniista piirroksista ja väriharmoniasta, jälkimmäinen puolestaan kuvan sisällöstä.

- Kuitenkin myös ikoni saa uuden ilmeen aikakautensa mukaisesti. Jokainen aika luo uutta ja jättää ikoniin oman jälkensä. Näin on tässä näyttelyssä nähtävän kristillisen taiteenkin kanssa. Osa näistä töistä voitaisiin nähdä esimerkiksi katolisissa tai luterilaisissa kirkkoissa.

Isä esipaimen myös muistuttaa siitä kuinka luoda - sanan kantasana on Luoja.

- Jos ajattelemme rohkeasti, taiteilija jatkaa Jumalan luomistyötä, liittää ja yhdistää olemassa olevia asioita uuteen järjestykseen.

- Ihminen on ainut Jumalan luoduista, joka voi jatkaa Jumalan jo aloittamaa tehtävää luomalla musiikkia, kirjallisuutta, kuvataidetta tai ns. wow-arkkitehtuuria. Vaikka jonkinlaista arkkitehtuuria se kai on harakanpesäkin, sanoo isä esipaimen naurahtaen.

Koska kristityllä on vastuu omasta elämä-

Kuvassa näyttelyn kuratoineen piispa Arsenin takana on osa Louis Sparren keskenjääneestä evakkoon joutumisen ja sodan hätää kuvaavasta triptyykistä. Se oli ilmeisesti tarkoitettu sijoitettavaksi jonnekin merkittävälle paikalle, mutta sota muutti suunnitelmat.

Näyttelyssä yksi piispa Arsenin lempitöistä on Juho Rissasen akvarelli "Isän kuolema".

Pablo Picasso teki varsin vähän uskonnollisia aiheisia teoksia. Kuvassa litografia, Corrida vuodelta 1959.

tään, ei sitä taiteessa voi sysätä taiteilijan harteille.

- Katsoja tulkitsee töitä aina omien kokemustensa kautta. Muuten taiteilijan pitäisi leipurin tapaan kirjoittaa resepti teoksensa viereen.

- Jokainen katsoja löytää työstä oman subjektiivisen ajatuksensa. Se on kuitenkin yhtä arvokas kuin teoksen tehneen taiteilijan lähtökohta.

Näyttelyn suuret nimet

Kristillinen taide on taiteilijoille usein kaik-

kein henkilökohtaisinta luomistyötä. Siitä pilkahduksen näyttelyssä antaa muun muassa Andy Warhol, jolta tututusta pop-taiteesta poiketen näytteillä on käsinvärityt serigrafia "Sikstuksen Madonna".

- Andy Warhol oli hyvinkin uskonnollinen. Hänen taiteestaan voi löytää usein kristillisiä piirteitä, jopa ikoninomaisia maalaustapoja. Hän kuului paavin alaiseen kreikkalaiskatoliseen kirkkoon ja kävi säännöllisesti kirkossa.

Isä esipaimen muistuttaa Warholin teke-
mästä Leonardo da Vincin "Viimeinen ehtoollinen" -työhön perustuvasta teossarjasta. Se on ilmeisesti suurin uskonnollisen työn sarja amerikkalaisessa taiteen historiassa.

- Miksei myös määrättyjä hänen julisteen-omaisia töitään voisi pitää kristillisenä taiteena.

Ateistisesta maailmankatsomuksestaan tunnettu Pablo Picasso tunsikin myös joskus viihdytystä uskonnollisiin aiheisiin.

Yksi Picasson tunnetuimmista töistä, Guernican pommituksia kuvaava maalaus, puhuu rauhan puolesta, sodan kauheuksia vastaan.

- Aihe kyllä tekee siitäkin kristillisen, mutta se ei kristilliselle taiteelle tunnusomaisesti synnytä uskonnollisia mielikuvia. Se on kristillisen taiteen ydinkysymys, muistuttaa isä esipaimen.

Näyttelyn koskettavimmat työt

Näyttely on koottu yksityisen keräilijän kokoelmasta. Keräilijä toivoi mukaan erityisesti laajaa Rembrandtin grafiikkasarjaansa.

- Nämä työt ovat rikkaan, kauniin viivaston sa vuoksi erittäin kauniita, sanoo isä esipaimen.

Useasta Jumalanäitiä, Neitsyt Mariaa käsittelevästä sarjasta isä esipaimen nostaa esille erityisesti katoliseen perinteeseen tukeutuvan tuntemattoman maalarin, Jumalanäidin kärsimystä kuvaavan teoksen "Miekka on käynyt sydämesi läpi."

- Työ on konservoitua ja tutkimatonta. Se on hauras ja täynnä reikiä, mutta jollain tavalla juuri se koskettaa ja tukee maalauksen raastavaa aihetta.

Omaa lempityötään pohtiessaan isä esipaimen mainitsee italialaisen 1700-luvulla maalatun öljyväri-työn "Apostoli ja evankelista Matteus".

- Siinä ihahtuttavat työn taidokas maalaustapa, värit ja mystisyys. Taidokas kehys tukee maalauksen tunnelmaa.

Lopulta töistä puhuttelevammaksi valikoituu kuitenkin Juho Rissasen vuonna 1903 maalaama "Isän kuolema".

- Se on tarkasti, vain muutamin siveltimenvedoin keveästi tehty vesivärimaalaus. Elämää koskettava työ.

Mestarin jälki II-näyttelyssä oli vuoden loppuun mennessä käynyt jo n. 8000 näyttelyvierasta. Näyttely on avoinna 30.4. saakka.

Lisätietoja: www.valamo.fi

Mari Vainio

Kristillisuus osana arkea

Kirkon kansainvälisen diakonia- ja lähetystyöjärjestö Filantropian toiminnanjohtaja Riina Nguyen kohtaa joka päivä työssään maailman hädän.

Riina Nguyen kokee kristittynä olemisen käytännöllisenä, arjen erilaisissa tilanteissa esiin tulevana tapana elää.

Nguyen kertoo juuri haastattelun alla olleesta Metsätaloustuottajain Keskusliiton, MTK ry:n järjestämästä, ruokaturvaa käsitelleestä seminaarista. Seminaarin ydinkysymys oli se kuinka ruoka jakaantuu tasaisesti tai epätasaisesti kaikkien maailman ihmisten kesken. Onko ihmisellä varmuus siitä, että hänellä on pääsy puhtaan ruoan äärelle tasavertaisesti muiden kanssa? Täytyykö maahan tuoda ruokaa esim. kuivuuden vuoksi? Entä onko puhdasta vettä tarjolla kaikille?

- Nämä ovat niitä konkreettisia asioita, joita kohtaamme joka päivä työssämme.

- Yhä enemmän pyrimme tekemään Filantropiassa yhteistyötä yhteiskunnallisten vaikuttajien kanssa. Näin samanlaiset pyrkimykset voidaan yhdistää yhteiseksi hyväksi.

Usko, luonnollinen osa elämää

Filantropian kristillinen arvopohja näkyy kaikessa työssä, tällä hetkellä muun muassa mukanaolona kristillisissä rauhanrukoushetkissä. Myös eri uskontokuntien välistä yhteistyötä pyritään lisäämään jatkuvasti.

- Se on erityisen tärkeää maailmassa juuri nyt.

Ortodoksisen teologian opinnot ovat tuoneet Nguyenin omaan elämään opillisen työkalun, joka auttaa ymmärtämään uskontoja, järjestelmiä ja ideologioita.

- Kun on tekemisissä erilaisten ihmisten ja uskontojen kanssa, on tärkeää, että jokaisen vakaumusta kunnioitetaan ja oman taustan voi tuoda esille tavallisessa kanssakäymisessä.

- Aika usein työtilanteissa olen ainoa ortodoksi ja voin sitä kautta tuoda esiin näkökulmia, jotka eivät välttämättä muuten tulisi sanotuksi.

Nguyen tunnistaa omien opintojen ajalta napakamman ajatuksen oman kirkon ainoas-

ta oikeellisuudesta, oikeassa olemisesta.

- Se kuuluu opiskelijan kasvuun. Onneksi olen kuitenkin aina ajatellut, että pakotettuna ei mikään onnistu. Haluan taivaltaa elämänsäni sellaisessa maastossa, jossa jokainen voi tehdä valintansa itse. Ihminen saa mielestäni vapaasti uskoa tai olla uskomatta, mutta toivon, että hän voisi elää niin, ettei peittelisi omaa uskoaan vaan kokisi sen luonnolliseksi osaksi elämäänsä.

Yksi, sama maailma

Nguyen avaa ajatuksen, jossa hänelle kaikki maailman ihmiset ovat Jumalan luomia, Jumalan kansaa.

- Luomistyö näkyy joka päivä siinä miten maailma kehittyy. Kaikki kehitys on kiinni omasta vapaasta tahdostamme. Sillä miten elämme, on merkitystä jo tässä ajassa, ei vain tuonpuoleisessa.

Ajatus kantaa suoraan myös tämän päivän pakolaisongelmaan.

Riina Nguyen vieraili tammikuussa projektipäällikkö Minna Raskun kanssa Libanonissa.

- En oikeastaan haluaisi edes puhua ongelmasta. Sanamuoto kääntää asian nurinpäin. On kysymys ihmisistä, jotka erilaisten elämäntilanteiden tai vaateiden vuoksi ovat joutuneet tai halunneet jättää oman maansa.

Eurooppaan ja Suomeen tulleiden pakolaisten suuri määrä ei tullut yllätyksenä Filantropian työntekijöille.

- Vierailimme tammikuussa projektipäällikkö Minna Raskun kanssa Libanonissa tutustumassa siellä pakolaisten kanssa tehtävään työhön.

- Silloin oli jo tiedossa, että mikäli Suomeen tulisi samassa suhteessa pakolaisia kuin mitä Libanoniin oli tullut, olisimme todella vaikeuksissa. Se tarkoittaisi meille n. 2 miljoonaa turvapaikanhakijaa.

- Ilmiönä ihmisten liikkumista ei nyt pysäytä mikään. Tämä tulee jatkumaan vielä jonkin aikaa. Voimme vaikuttaa siihen ainoastaan omalla suhtautumistavallamme joko helpottamalla tai vaikeuttamalla sitä. Asenteiden muuttaminen on itsestämme kiinni.

Ihminen ihmiselle

Turvapaikanhakijoiden aito kohtaaminen voi siis auttaa suomalaisia ymmärtämään heidän tilannettaan. Vapaaehtoistyö on siinä suurena apuna. Sen kautta erilaisista lähtökohdista, eri puolilta maailmaa tulleet tavalliset ihmiset voivat olla tavallisia ihmisiä toisilleen.

- Riittää kunhan tehdään arjen asioita yhdessä, sanoo Nguyen, joka on itse vasta ilmoittautunut asuinpaikkansa lähellä olevaan vastaanottokeskukseen vapaaehtoiseksi miehensä kanssa.

Nguyen pohtii tilannetta, jossa hän kenties itse olisi tehnyt pitkän matkan uuteen tunte-

Riina Nguyen Libanonissa yhdessä IOCC:n (International Orthodox Christian Charities) työntekijän Mark Ohanian kanssa.

MINNA RASKU

mattomaan maahan.

- Vastaanottokeskus voi tarjota ainoastaan oman patjan yösijaksi. Kaikki muu on jaettava muiden, vieraiden ihmisten kanssa. Minkäänlaista omaa intimitteettiä ei ole.

Itse lenkkeilyä harrastavana Nguyen suunnittelee esimerkiksi lenkkiseuran tarjoamista turvapaikanhakijalle.

- Kannustan ihmisiä vain olemaan ihmisiä toinen toisilleen. Jonkun kohdalle sattuu auttamistyössä enemmän suomalaisia, toisen kohdalle maahanmuuttajia, mutta onko sillä niin väliä. Yhtä arvokkaita me olemme kaikki.

- Näitä asioita ei voi keskenään arvottaa. Jokainen ihminen poimikoon avunannosta sen mihin parhaiten pystyy. Voimme oppia paljon toinen toisiltamme.

Hyvän puolesta

Ihminen koostuu niin kehosta, mielestä kuin sielustakin. Myös sielunhoito on Nguyenille osa arjen elämää.

- Se on elämän jokapäiväinen osa-alue, joka on mukana niin työyhteisössä kuin muissakin elämäntilanteissa, joissa kohtaan ihmisiä. Se on luontevaa elämäntilanteiden jaka-

mista puolin ja toisin.

Oman tärkeän osansa sielunhoidosta Nguyen sai itse työyhteisössä Pariisin terroristi-iskujen jälkeen. Kaupunki on läheinen osa elämää siellä syntyneen ja kasvaneen aviomiehen kautta.

- Maailman pahuus ja kärsimys tulee näin erityisen lähelle. Tunnen, että olemme tosi onnekkaita, että saamme elää tässä maassa. Olen iloinen siitä, että kaiken keskellä näen kuitenkin paljon auttamishaluisia ihmisiä. Sitä ääntä pitää tuoda entistä enemmän esille. Viha ei saa nousta kaiken yläpuolelle.

Riina Nguyen kertoo nuoresta asti omanneensa vahvan oikeudenmukaisuuden tunteen.

- Pysin aina toiminaan hyvän puolesta. Pienetkin asiat riittävät, mutta välillä massasta eriyvä mielipide voi vaatia kansalaisrohketta. Toivon, että myös omat lapseni uskaltaisivat tulevaisuudessa olla vahvoja ja puolustaa heikompiä. Hyvyyttä ja hyviä tekoja ei tule piilottaa vakan alle vaan jakaa ne kaikkien iloksi ja turvaksi.

Mari Vainio

RYHDY VAPAAEHTOISEKSI

Filantropia ry:n toiminta pohjaa vahvaan ja sitoutuneeseen vapaaehtoisverkostoon. Filantropia toivottaa tervetulleeksi kaikki vapaaehtoiset, jotka haluavat tuoda oman panoksensa kirkon kansainväliseen diakonia- ja lähetystyön kenttään.

Oma rooli löytyy yhteisen keskustelun kautta. Jokainen voi hyödyntää itselleen ominaisia taitojaan. Yksi osaa kirjoittaa, toinen järjestää myyjäisiä, kolmas haluaa kenties toteuttaa teemaillan omassa seurakunnassa.

Haluaisitko tutustuttaa seurakuntasi nuoret Filantropian työhön elokuvan tai kirjan kautta? Käykö kotikirkossasi maahanmuuttajia, joihin haluaisit tutustua? Kirkkokahveilla voi ulkomailta tulleita seurakuntalaisia pyytää kertomaan kotimaansa kirkosta ja ihmisten arjesta siellä.

Kaipaako toimintapiirisi vierailijaa tai opetusmateriaalia? Filantropian työntekijät, hallituksen jäsenet ja kentällä käyneet vapaaehtoiset tulevat mielellään kertomaan ajankohtaisista asioista.

Seurantamatkoille ja opetustiimeihin kumppanimaissa osallistuu työntekijöiden lisäksi vapaaehtoisia. Tällöin vaatimuksena on tietyn asiantuntijuuden hallinta, kuten teologinen tai pedagoginen koulutus, kielitaito tai kokemus kehitysyhteistyöstä.

Kenttämatojen vapaaehtoiset valitaan avoimella haulla tai kutsutaan tiettyyn tehtävään. Filantropia järjestää perehdytyksen erityistehäviin ja kampanjoihin.

Tammikuun lopulla kirkko yhteistyössä Filantropian kanssa järjestää seurakuntien työntekijöille ja vapaaehtoisille koulutuksia, joissa pureudutaan päivän ajan pakolaiskriisiin ja seurakuntien diakoniatyöhön. Kouluttajana toimii Suomen Lähetysseuran katastrofityön koordinaattori, TM Timo Frilander.

Paikkakunnat: **Oulu 21.1.2016**, Ortodoksinen seurakuntasali, Torikatu 74 ja **Tampere 27.1.2016**, Ortodoksinen seurakuntasali, Tuomiokirkonkatu 27 B. Osallistujat voivat valita, kummanko paikkakunnan koulutukseen osallistuvat – sisältö on kaikissa pääosin

MARI VAINIO

sama. Ilmoittaudu osoitteeseen: filantropia@ort.fi. Lisätietoja Filantropian vapaaehtoistyöstä: www.filantropia.fi

Onneni on olla Herraa lähellä

Syksyisellä lomamatkallani suuntasin kohti Prahaa, jossa en ennen ollut käynyt. Helmenkalastajana yritän löytää aina jotain uutta ja kiinnostavaa matkoiltani. Tällä kertaa matkani oli päättävä jo alkumatkalla lentokentältä hotelliini. Taksi, jonka kyydissä olin, ajoi pahan kolarin kuorma-auton kanssa. Maailma tuntui pysähtyvän sillä pelon ja kauhun hetkellä. Selvisin kuitenkin ehjänä taksin takapenkille, vaikka auton keula murskautui. Päästyäni hotelliin etsin heti ensimmäisen kirkon ja sytytin kiittollisena tuohuksen Neitsyt Marialle. Tapaus sai minut miettimään kuinka monta kertaa olen pelastunut erilaisista onnettomuuksista ja olenko aina kiittänyt Jumalaani. Tunsin olevani kuin yksi niistä kymmenestä spitaalisesta, jotka Jeesus oli parantanut. Heistä vain yksi palasi kiittämään, enkä ole aina ollut se mies.

Muistelin lapsuuttani, nuoruuttani ja koko elämäni ja löysin useita kertoja jolloin olin ollut vaarassa kuolla tai loukkaantua vakavasti. Kaikkein pysähdyttävien kokemukset löytyvät aivan varhaisesta lapsuudestani. Olimme kesämökillä, kun äitini sai sairauskohtauksen. Maassa maaten hän pyysi minua lähtemään nopeasti mummoni luo hakemaan lääkkeitä. Juoksin monta kilometriä halki synkän metsän. Itkin ja rukoilin Jumalaa: "Jumala älä ota minulta pois äitiäni!". Pienen pojan rukous kuultiin, sillä palatessani äitini oli jalkeilla ja kertoi kuinka täysin tuntematon mies oli soutanut rantaan ja tuonut lääkkeitä ja sitten poistunut. Silloin koin olevani Jumalan kämmmenellä. Kämmenellä, jossa sain iloita ja itkeä murheeni.

Olen ollut myös kaksi kertaa maanjäristyksessä Tessalonikissa ja Kyproksella. Kerran olin Pariisin Charles

de Gaullen lentokentällä pommihälytyksessä ja kerran olen lentänyt pyörän selästä auton konepellille. Nyt jo vanhenevana miehenä kiitän joka päivästä, jonka saan elää. Etsin hiljaisuutta, jossa voin elää rauhassa Jumalani varjeluksessa. Hiljaisuus lohduttaa ja vain sieltä voin löytää todellisen valon, joka kantaa ja lohduttaa minua elämän tiellä.

Maailmassa elävinä ihmisinä meillä on monenlaisia pelkoja. Omia yksityisiä pelkojamme, pieniä tai suuria mutta kuitenkin meitä askarruttavia ja elämäämme vaikuttavia, tai sitten maailmanlaajuisia hätää olemassaolomme säilymisestä, ihmisarvoisen elämän jatkumisesta, eksistentiaalista huolta ihmisenä olemisestamme. Kuitenkin kaiken epä-tietoisuuden takaa kuuluu ääni: "Älä pelkää."

Meidän ulottuvillamme on toinen todellisuus, ikuisuus, rauhan valtakunta, jossa tämän maailman todellisuus ei enää rajoita elämäämme. Tämä valtakunta on annettu meille jo tässä ajassa, että eläisimme jo nyt sen elämää. Se on elämää Jumalan ja Kristuksen yhteydessä. Yhdessä me olemme jo matkalla kohti Jumalan valtakuntaa. Se on kaiken elämämme päämäärä ja tarkoitus, eikä mikään tässä maailmassa voi meitä siitä erottaa, sillä Kristuksen rakkauden siitein olemme jo siihen kiinnitettyjä.

Kristus sanoo: "Älä pelkää, pieni laumani. Teidän Isänne on päättänyt antaa teille valtakunnan."

Johannes Kastajan päivästä asti taivasten valtakunta on ollut murtautumassa esiin. Kristus hän on kuollut meidän tähtemme, ja enemmänkin: hänet on herätetty kuolleista, hän istuu Jumalan oikealla puolella ja rukoilee meidän

puolestamme! Mikä voi erottaa meidät Kristuksen rakkaudesta? Tuska tai ahdistus, vaino tai nälkä, alastomuus, vaara tai miekka? On kirjoitettu: "Sinun tähtesi meitä surmataa kaiken aikaa, meitä kohdellaan teuraslampaina. Mutta kaikissa näissä ahdingoissa meille antaa riemuvoiton hän, joka on meitä rakastanut."

Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesusuksessa, meidän Herrassamme.

*Pappismunkki
Johannes Parviainen*

Kuopion ortodoksit apostolien jalanjäljille

Kuopiossa kootaan tammikuussa vapaaehtoisten ryhmä, jossa pohditaan eri tapoja seurata apostolien jalanjälkiä.

Kuopion ortodoksisessa seurakunnassa on ollut jo jonkin aikaa viireillä keskustelua siitä, että me kristityt, jotka saamme osallistua liturgiaan ja etenkin ehtoolliseen kirkossa, ja jakaa ilojamme ja surujamme kirkkokahvien merkeissä, olemme äärimmäisen etuoikeutetussa asemassa. Kiitollisuuden lisäksi Kristuksen opetuksen ja kirkon perinteen mukaisesti meidän pitäisi huomioida ne ihmiset, jotka eivät sairauden tai jonkin muun syyn takia pääse kirkkoon.

Kuopiossa kootaan vapaaehtoisten ryhmä tammikuussa 2016, jolloin pohditaan eri tapoja seurata apostolien jalanjälkiä. Kaiken tarkoituksena on viedä liturgian ja ehtoollisen riemu kirkosta poisjääneille seurakuntalaisille. Vapaaehtoisille seurakuntalaisille annetaan tehtävään tarvittava opastus.

Ajatus on, että liturgian jälkeisten kirkkokahvien päätyttyä asiaan sitoutuneet maallikot lähtisivät kohtaamaan oman tuettavan henkilönsä. Pappi antaisi henkilökohtaisen siunauksen jokaiselle apostolien jalanjäljille lähtevälle ja lähtisi myös itse viemään ehtoollista sitä pyytäneille.

Toinen tärkeä ajatus kampanjassa on rohkaista seurakuntalaisia ottamaan yhteyttä pappiin tai vapaaehtosiin niissä tilanteissa, kun he ovat estyneitä saapumaan kirkkoon tai tuntevat tarvitsevansa hengellistä keskustelua tai toisen kohtaamista.

Tarkoitus on suunnitella myös juliste, jossa tiedotetaan, että sekä papin toimittama ehtoollisen sakramentti ja vapaaehtoisten keskustelu sekä yhteiset rukoukset ovat lähellä kaikkia seurakuntalaisia, vain yhden puhe-lun päässä. Julisteita on tarkoitus jakaa sairaaloihin, palvelutaloihin ja hoitokoteihin. Tarkoitus olla esillä myös internetissä.

Kirkon jäsenenä me kaikki muodostam-

me Kristuksen ruumiin ja olemme saaneet tehtävän palvella toinen toistamme, kukin omien luontaisten lahjojemme mukaan. Pyhä apostoli Paavali kirjoittaa: *"Teidät on kutsuttu vapauteen veljet, mutta älkää tämän vapauden varjolla päästäkö itsekästä luontoanne valloilleen, vaan rakastakaa ja palvelkaa toisianne."* (Gal.5:13.)

Viime keväänä syntyi Kuopiossa vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneiden ryhmä Solina, jonka tavoitteina on muun muassa vapaa-

ehtoisten voimavarojen ja taitojen tunnistaminen ja kohdentaminen lähimmäisvas-tuun kantamiseen sekä yhteisöllisten siteiden vahvistaminen seurakuntalaisten kesken. Solinalaiset järjestivät mm. monikulttuurinen Ravintola Solinan marraskuussa. Seurakuntalaiset ovat saaneet opetusta rukousnauhojen valmistamiseen lahjoiksi muun muassa kirkkoon liittyville ja hyväntekeväisyyteen.

Toivon, että kuopiolaisten suunnittelema toimintamalli tulee kantamaan kahdentyyppistä erilaista, arvokasta hedelmää. Toisaalta ne, joiden luokse pappi tai vapaaehtoiset menevät, saavat varmasti kaikki suurta hengellistä riemua ja lohdutusta ehtoollisen sakramentista sekä lähimmäisen kohtaamisesta. Toisaalta vapaaehtoiset saavat varmasti suuren riemun veljiensä ja sisariensa palvelemisesta.

Mukaan voi tulla jokainen, joka on kiinnostunut ihmisistä ja on valmis kuuntelemaan. Säännöllisesti tai edes ajoittain tehty vapaaehtoistoiminta ei vie montakaan tuntia viikossa. Kaikkien meidän on muistettava nöyränä, että kukaan meistä ei tule toisten auttajaksi korostaakseen itseään tai saadakseen kiitosta. Kaikki liikkeelle paneva voima tässä toiminnassa on aito toisesta ihmisestä välittäminen. Meidän on aina kunnioitettava toisen ihmisen yksityisyyttä ja hänen valintojaan ja meidän tulee kestää erilaisuutta. Apuna hankkeen liikkeellelähdössä on Pyhien Sergein ja Hermanin veljeskunnan julkaisema "Auttajan polku - Ortodoksisen lähimmäisavun opas". Ajatus apostolien jalanjäljille lähdestä tuntuu monien seurakuntalaisten mielestä todella hyvältä ja rukoilemme nöyrästi, että Kaikkivaltias Kristus siunaisi tämänkin toimintamme.

Jussi Savolainen

Pyhät apostolit Pietari ja Paavali rukoilkaa Jumalaa meidän puolestamme.

Paaston aika

PALUUMATKALLA PARATIISIIN

Suuren paaston aika on tarkoitettu paluumatkaksi kohti paratiisia. Paaston pyrkimys on vahvistaa uskoa, auttaa pohtimaan omaa hengellistä tilaa ja omia tekoja sekä suhdetta Jumalaan ja lähimmäisiin. Paaston aikaan liittyy myös erilaisia tapoja, rajoituksia ja perinteitä. Niiden tarkoitus on palvella hengellisiä päämääriä.

Vapahtaja saavutti paaston avulla hengellisiä voittoja (Matt. 4:1–11). Hän myös jätti paaston lahjan hengelliseksi aseeksi kirkolle (Mark. 9:29).

Vapahtajan esimerkki osoittaa, että paaston päätarkoitus on valmistautuminen ja synnin kiusausten voittaminen, ei pelkästään ruoasta kieltäytyminen. Paasto aika kutsuu kristittyjä taistelemaan sisimmässä vaikuttavien syntejä ja himoja vastaan.

Paaston ensimmäinen tärkeä asia on päätös oman hengellisen elämän elvyttämisestä ja vahvistamisesta. Oikea käsitys paaston hengellisestä tarkoituksesta asettaa paastoon liittyvät käytännön asiat oikeaan mittasuhteeseen. Tällöin havaitaan, ettei paasto ei ole samanlainen kaikille: sairas paastoaa eri tavoin kuin terve, lapsi toisin kuin aikuinen, vanhus eri lailla kuin nuori. Ratkaisevaa on paaston päämäärä, hengellinen kasvu.

Paasto ja ruoka

Hengellisistä päämääristä huolimatta paastoon liittyy ruokaan liittyviä rajoituksia, joiden tarkoitus on kiinnittää huomio hengelliseen elämään. Kaikki eivät voi paastota samalla tavalla – ja kysyä paastoneuvoja omalta rippisältään.

Paaston valmistautuessa kannattaa pohtia millä tavoin paasto näkyy arjessa. Vaikka terveydentila tai raskas työ asettaisi rajoituksia

ruokavalion suhteen, kannattaa tehdä joitakin näkyviä muutoksia paastoajan ruokaan ja arjen rutineihin. Tämä muistuttaa paaston päämäärästä. Lapsiperheissä vaikutus ruoka-arkeen kasvattaa lapsia ja siirtää paastoperinnettä tuleville sukupolville, mutta vahvistaa myös käsitystä omasta luopumisen tärkeydestä.

Paasto ja toisten huomiointi

Paaston pyrkimyksenä on kiinnittää huomio myös lähimmäisiin. Paaston aikana säästyneet varat voidaan antaa toisten hyväksi. Tästä syystä paastoajan ruoka on yksinkertaista.

Paastoa voidaan noudattaa myös antamalla omista varoista tai omasta ajasta toisten hyväksi, jos terveydentila tai ikä estää varsinaisen ruokapaaston. Lapsiperheissä kannattaa miettiä yhdessä mistä voitaisiin luopua apua tarvitsevien hyväksi.

Paasto ja katumus

Paastoon kuuluu katumus. Syntiänsänkeemuksessa Aadam ja Eeva söivät kiellettyä hedelmää. Tämä ajoi maailman kaaokseen. Ihmisestä tuli kuolevainen ja omien halujensa orjuuttama.

Paastoajan katumus kutsuu palaamaan Jumalan luo. Paaston päättyessä pääsiäisyön juhla ja juhlapöytä julistavat iankaikkisen elämän riemua, jolloin saamme maistaa Jumalan valtakunnassa elämän puun hedelmää.

Paastonaika kutsuu valmistautumaan pääsiäisen ylösnousemusriemuun konkreettisella tavalla. Tämä tapahtuu osallistumalla katumuksen sakramenttiin. Paastonaika onkin oman rippi-isän lähestymisen aikaa. Ennen synnintunnustusta on hyvä pohtia Jumalaa, lähimmäisiä ja omaa itseä vastaan tehtyjä rikkomuksia. Synnintunnustuksella nämä asiat kannattaa kertoa avoimesti ja rehellisesti Jumalalle. Rippi-isän tehtävänä on johdattaa katuva ihminen anteeksiantamukseen.

Paasto ja anteeksiantamus

Paastoon kuuluu myös anteeksiantaminen toisille. Paasto voi parhaimmillaan merkitä oman jumalasuhteen lisäksi myös ihmissuhteiden korjaamisen aikaa. Toisten suhtautumista voi

Paasto kutsuu valmistautumaan pääsiäisen ylösnousemuksen riemuun.

MARTINUS MARKOFF

Paasto ja jumalanpalvelus

Paasto on myös monien jumalanpalvelusten aikaa. Paastonaikana toimitetaan ennenpyhitettyjen lahjain liturgioita. Niihin osallistumista helpottaa se, että nämä palvelukset toimitetaan iltaisin. Niihin kannattaa osallistua säännöllisesti. Paastonajan palveluksiin ovat tervetulleita myös lapsiperheet.

Eräessä paastoliturgian rukouksessa kuvataan osuvasti paaston päämäärää: *"salli meidänkin, oi Hyvä, taistella hyvä kilvoitus, päättää paaston tie, säilyttää yhteinen usko, murskata näkymättömien pahan voimien päät, tulla synnin voittajiksi ja niin sitten tuomiotta kumartaa myös pyhää ylösnousemista."*

Paasto huipentuu suureen ylösnousemuksen juhlaan, pääsiäisyön liturgiaan. Juhla julistaa paluuta siihen alkuun, johon Jumala tarkoitti jokaisen ihmisen ja jonka Kristus toi ulottuville. Paasto, joka tuo mukanaan sisimmän muutoksen, on tie kohti ikuista pääsiäistä ja paluumatka paratiisiin. Matka tässä ajassa on vielä kesken,

mutta sitä säestää pääsiäisen riemuntäyteinen sanoma:

"Kristus nousi kuolleista, kuolemallaan kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi."

Pastori Marko Mäkinen

Paasto ja oma asenne

- ↪ Päättää osallistua paastoon voimavarjesi mukaan
- ↪ Kysy tarvittaessa neuvoa rippi-isältä
- ↪ Anna paaston näkyä arjen valinnoissa
- ↪ Osallistu paastopalveluksiin
- ↪ Osallistu paastokeräykseen
- ↪ Sovi aika katumuksen sakramenttiin
- ↪ Anna asenteiden ja hengellisen elämän muuttua
- ↪ Odota iloiten pääsiäisen riemua

Paasto ja lapsiperheet

- ↪ Pohtikaa yhdessä miten paasto näkyy perheessä
- ↪ Ratkaiskaa miten lapset osallistuvat paastoon
- ↪ Päättäkää mitä hyvää paastosta seuraa sen jälkeen
- ↪ Tehkää päätös millä tavoin autatte toisia
- ↪ Tuokaa lapset paasto-palveluksiin
- ↪ Sopikaa pääsiäisyöhön tai lasten pääsiäiseen osallistumisesta

Matkan pää on vasta alku

Suomeen tulleiden turvapaikanhakijoiden suuri määrä koskettaa myös seurakuntia.

Iltapäivä marraskuun lopulla Siilinjärvellä on harmaa ja loskainen. Parikymmentä ihmistä on saapunut Tiistaiseuran kokoukseen seurakuntatalolle. Kuopion seurakunnan läntisen alueen pappi, isä Harri Peiponen toimittaa rukoushetken, jonka jälkeen keskustellaan turvapaikanhakijoista.

Siilinjärvi on hetken ollut maailmalla tunnetumpi paikkakunta kuin pitkään aikaan. Yhdysvaltalainen laatulehti The Washington Post lähetti aikaisemmin syksyllä toimittajan ja kuvaajan Siilinjärvelle seuraamaan turvapaikanhakijoiden vastaanottamista. Laajaa reportaasia jaetaan ahkerasti sosiaalisessa mediassa.

Amerikkalaislehden reportasin otsikko on iskevä: Matkan pää (End of the line). Suomi on pieni ja pohjoinen maa, jota kauemmas pääosin Afganistanista, Irakista ja Syyriasta liikkeelle lähteneet pakolaiset eivät pääse. He ovat oman pakomatkinsa päässä, ainakin väliaikaisesti.

Siilinjärven tiistaiseuralaiset tietävät, että

vaikka Siilinjärvi olisikin pakolaisten matkan pää, se on kuitenkin vasta alku. Suomeen tulleiden turvapaikanhakijoiden määrä on juuri ylittänyt 30 000. Jos kaikki sujuu niin kuin tähänkin saakka on sujunut, heistä vain runsas kolmannes lopulta saa turvapaikan. Loput joutuvat joko palaamaan kotimaahansa tai etsimään turvapaikkaa jostakin muualta. Suomen kielteisen turvapaikkapäätöksen jälkeen se varsinkin EU:n alueella on entistäkin vaikeampaa.

Suomeen jäävät joutuvat aloittamaan uuden elämän oudossa ympäristössä. Kieli ja kulttuuri ovat vieraita. Sosiaaliset siteet, usein myös perhesiteet, ovat katkenneet. Kaikki joudutaan opettelemaan alusta alkaen.

Jopa Suomen Lähi-itää kylmempi sää asettaa

*Diakonia on
kirkon perustehtävä.*

oman haasteensa. Sen Siilinjärven tiistaiseuralaiset ymmärtävät. Tiistaiseuran puheenjohtaja Kirsti Miettinen esittelee lapasia ja villasukkia, joita seuran toiminnassa mukana olevat ovat neuloneet. Langat on maksanut seurakunta. Kerätty on myös talvivaatteita.

Yhteistyö helpottaa

Kuopion seurakunnassa toiminnasta turvapaikanhakijoiden auttamiseksi vastaa isä Harri, jonka harteilla on seurakunnan diakoniatyö. Työtä on tehty yhteistoiminnassa alueen luterilaisten seurakuntien ja muiden uskonnollisten yhteisöjen kanssa. Vaatekeräystä on koordinoanut Suomen Punainen Risti (SPR).

Samalla tavalla meneteltiin aluksi myös Jyväskylän seurakunnassa, jossa SPR on tärkeä yhteistyökumppani. Jyväskylän seurakunnan alueella on puolenkymmentä vastaanottokeskusta, joissa asuu yli tuhat turvapaikanhakijaa.

Kirkkoherra Timo Mäkirinnan mukaan turvapaikanhakijoiden suuri määrä yllätti apua tarjonneet organisaatiot. Jopa SPR:n toiminta oli hetken melko sekavaa.

Alkuvaikeuksien jälkeen Jyväskylän seurakunta on entistä enemmän ryhtynyt organisoi-
maan työtä turvapaikanhakijoiden parissa itse. Vaate- ja muita tavarakeräyksiä helpottaa se, että seurakuntaviraston alakerrassa on varastotilaa.

- Perustimme jo aikaisin syksyllä seurakuntaan erillisen pakolaistyöryhmän, johon olemme saaneet aktiivisia seurakuntalaisia. Olemme myös mukana Refugees welcome -ryhmän toiminnassa, isä Timo kertoo.

Jyväskylän seurakunnassa yhteyksiä turvapaikanhakijoihin on kyetty luomaan jo vuosia Jyväskylässä asuneen ja Irakin pääkaupungista Bagdadista kotoisin olevan perheen avulla. Perhe on tänä vuonna liittynyt ortodoksiseen seurakuntaan.

Paaston sanoma

Monissa tavallisissa seurakuntalaisissa suuri turvapaikanhakijoiden määrä herättää epäilyksiä, jopa pelkoja. Isä Timo kertoo, että Jy-

Siilinjärven tiistaiseuralaiset ovat neuloneet turvapaikanhakijoille sukkia ja lapasia.

väskylän seurakunnan molemmat papit käyttivät joulupaastoa apuna saarnatessaan seurakuntalaisille avun antamisen tärkeyttä.

- Ymmärtäminen ja suvaitsevaisuus oli meillä joulupaaston teemana.

Pastori Tuomas Kallonen Taipaleen seurakunnasta korostaa, että epäilyt ja pelot ovat ymmärrettäviä. Niitä ei saa kieltää, vaan niihin on yritettävä löytää vastauksia.

- Oleellista on muistaa, että me emme seurakunnassa tee maahanmuuttopolitiikkaa. Me emme ota kantaa rajojen valvontaan tai siihen, millä perusteilla turvapaikkahakemuksia hyväksytään. Meidän tehtävämme kristittyinä on

auttaa ihmisiä, jotka ovat hädässä, isä Tuomas tähdentää.

Hän pitää hyvänä, että ortodoksisen kirkon johdolta on tullut seurakunnille selkeä viesti turvapaikanhakijoiden parissa tehtävän työn tärkeydestä. Siitä on seurannut paljon hyvää.

Isä Tuomas toivoo, että nyt virinnyt aktiivisuus jatkuu ja intoa riittää jatkossa myös muuhun diakoniatyöhön.

- Diakonia on yksi kirkon perustehtävistä. Ilman sitä ei ole elävää seurakuntaa.

Tuttua ja turvallista

Sisäasiainministeriön kansliapäällikön Päivi Nergin mukaan kirkkojen ja kaikkien muidenkin Suomessa toimivien organisaatioiden panosta pakolaiskriisin hoitamisessa tarvitaan. Turvapaikanhakijoiden tulva on haaste koko yhteiskunnalle ja kaikkia tarvitaan mukaan.

Nerg näkee, että kirkkoilla on aivan erityinen rooli kantaväestön kulttuurisen taustan tulkeina. Hän on huomannut, että turvapaikanhakijat kokevat uskonnosta puhumisen tutuna ja turvallisenä.

- He haluavat yleensäkin kuulla, mikä suomalaisen yhteiskunnan arvopohja on. Tässä kirkot voivat toimia perehdyttäjinä, Nerg sanoo.

Isä Tuomas Kallonen vahvistaa Nergin huomiot. Hän muistelee, miten ryhmä Taipaleen seurakuntalaisia kävi tutustumassa

turvapaikanhakijoihin Vaivion hätämajoituskeskuksessa, joka nyt ei enää ole toiminnassa.

- Me papit luonnollisesti pukeuduimme niin kuin ortodoksiset papit pukeutuvat. Turvapaikanhakijat totesivat, että juuri tuollaisilta papit kotimaassammekin näyttävät, isä Tuomas kertoo.

Taipaleen seurakunta on tehnyt kiinteää yhteistyötä Joensuun seurakunnan kanssa. Isä Tuomas kiittelee Joensuun seurakunnan aktiivisuutta ja erityisesti pastori Marko Mäkinen panosta pakolaistyön organisoimisessa.

Mauri Liukkonen

KAARLO SAARENTO

Jyväskylässä seurakuntalaiset tutustuivat turvapaikanhakijoihin illanvietossa marraskuun lopulla. Keittiössä riitti vilskettä.

HALUATKO AUTTAA?

Lisätietoa kirkon työstä turvapaikanhakijoiden auttamiseksi löytyy kirkon nettisivuilta (<https://www.ort.fi/>), joilla teemasta on oma osio otsikolla On aika toimia.

KAARLO SAARENTO

Nuoria turvapaikanhakijoita pelaamassa Jyväskylän seurakuntatalolla.

Veljeskuoro lopettaa toimintansa

Kirkkokunnan edustuskuoronakin tunnettu kuopiolainen Veljeskuoro lopettaa laulamisen lähes 50 vuotta kestäneen toimintansa jälkeen.

Kuoro ei ole saanut johtajansa, kanttori Anita Linnun ja nykyisen puheenjohtajansa Eino Putkosen mukaan enää uusia laulajia riveihinsä.

- Stemmoista on puuttunut miehiä jo pitkään ja osa kuorolaisista on kuollut. Osa heistä tuntee ikänsä tai muusta syystä haluttomuutta enää jatkaa, sanoo 29 vuotta puheenjohtajana toiminut ylidiakoni ja kirkkokunnan taloudenhoitajan virasta äskettäin eläkkeelle jäänyt Paavo Kokotti.

Kuoro on konsertoinut mm. Ateenassa, Lontoossa, Leningradissa, Novgorodissa, Varnassa, Tallinnassa ja 1990-luvulla usein Laatokan Karjalassa. Konserttimatkoilla kuoro on vierailut luostareissa ja laulanut liturgioissa.

Kuoro on myös levyttänyt. Sen pääsaavutuksina pidetään äänityksiä pääsiäisyön aamupalveluksesta ja liturgiasta sekä paastokauden alkuun pidettävästä Andreas Kreetalaisen katumuskanonista "Auttaja ja suojelija". Veljeskuoro on esiintynyt useita kertoja myös radiossa ja tv:ssä. ♦

RV

Suomen Valkoisen Ruusun komentajamerkki piispa Arsenille

Suomen tasavallan presidentti Sauli Niinistö palkitsi itsenäisyyspäivänä isänmaan palveluksessa ansioituneita kansalaisia. Tasavallan presidentti myönsi Suomen Valkoisen Ruusun komentajamerkin KS piispa Arsenille, Aamun Koiton päätoimittajalle tunnustukseksi hänen huomattavista siiviliansioistaan.

Kaikkien kunniamerkkien myöntämisessä ensisijaisena lähtökohtana ovat palkittavan henkilökohtaiset ansiot, joiden tulee olla keskitason yläpuolella, ja jotka asianomainen on osoittanut omalla ammattitai-

dollaan tai huomattavissa yhteiskunnallisissa tehtävissä. Edellytyksenä on lisäksi hyvämaineisuus.

- Vaikka kyseessä on henkilökohtainen kunniamerkki, minä koen, että kyseessä on merkittävä huomionosoitus myös kirkolle. Suomen ortodoksisen kirkon johtotehtävissä toimivia ei ole huomioitu valtiollisesti moniin vuosiin. Ja toki tällainen palkitseminen tuntuu mukavalta. On ilo huomata, että asiantuntemustani, koulutustani ja työpanostani arvostetaan oman organisaation ulkopuolella, toteaa piispa Arseni. ♦

VLADA WAHLSTEN

CELIA-KIRJASTO

ORTODOKSISTA KIRJALLISUUTTA LUKEMISESTEISILLE

Celia-kirjaston kokoelmissa on runsaasti ortodoksista kirjallisuutta äänikirjoina. Täältä löytyy esimerkiksi nunna Kristodulin ja isä Serafim Seppälän kirjoja. Samoin kokoelmissa on ortodoksia klassikoita, kuten Valamon vanhuksen kirjeitä, Vaeltajan kertomukset ja Filokalia.

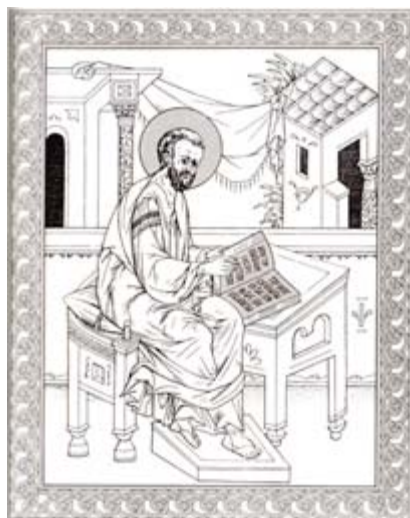
Näön heikkenemisen tai muiden itsenäisen lukemisen esteiden ilmaantumisen myötä ei siis tarvitse luopua lukuharrastuksesta! Olisitko sinä tai omaisesi tai ystäväsi kiinnostunut? Ota yhteyttä Celia-kirjastoon puhelin 09 2295 2200, sähköposti palvelut(at)celia.fi. Katso myös www.celia.fi! ♦

Veljeskunnalta uusi julkaisu KUULKAAMME – OPAS RAAMATUN LUKIJALLE

Vaikka Suomessa Raamattu on jokaisen ulottuvilla, Pyhän kirjan lukeminen ei näyttäisi olevan kovin yleistä. Kuitenkin Raamattuun sisältyvät kirjoitukset ovat kirkon peruspilareita. Nyt julkaistava kirjanen ohjaa tutustumaan Raamattuun ortodoksisuuden hengessä.

Opas on tunnetun yhdysvaltalaisen teologin, isä Thomas Hopkon (1939–2015) laatima ja se ilmestyi ensimmäisen kerran suomeksi vuonna 1979. Suommennosta on nyt muokattu vastaamaan käytössä olevaa vuoden 1992 raamatunkäännöstä.

Kirjanen on kädenojennus niille, jotka haluavat itsenäisesti uudistaa suhdettaan pyhään Raamattuun ortodoksisuuden hengessä. Opas soveltuu myös erinomaisesti raamattupiirien opintoaineistoksi.

Katso tarkempia tietoja veljeskunnan nettisivuilta pshv.fi tai soita 020 6100 491. ♦

Erilainen näkökulma luontoon

Lammilla sijaitsevan Athos- säätöön uusituissa näyttelytiloissa on esillä oululaisen Esko Ikosen valokuvanäyttely. Nähtävillä on lähes 140 työstä.

Ikosen erityinen kiinnostus kohdistuu valoon ja veteen, joista hänen aikavalotuksella ottamansa kuvat paljastavat hämmästyttäviä yksityiskohtia. Hän on taltioinut kameralaan myös upeita valokuvia linnuista. Näyttely on hyvä esimerkki siitä, mitä kaikkea pelkällä kameralla voidaan saada aikaan.

Ikosen on pitänyt monia luontovalokuvanäyttelyitä eri puolilla Suomea. Vuonna 2011 hänelle myönnettiin Etelä-Savon taidepalkinto ja vastikään yksi hänen valokuvistaan julkaistiin arvostetussa itävaltalaisessa Trierenberg Super Circuit sarjan juhlaulkaisussa yhdessä 500 muun kuvan kanssa.

Näyttely on avoinna 31.5.2016 saakka.

Lisätietoja: www.athossaatio.fi ♦

ESKO IKONEN

VIERASKIRJA

Sielunhoitoa vai psykoterapiaa?

Ortodoksisen kirkkojärjestyksen mukaan papiston yhtenä tehtävänä on seurakuntalaisten sielunhoito. Sielunhoitoa hakeva tulee papin luokse yleensä etsimään vastauksia ja saamaan lohtua elämän kipukohtiin. Ongelmat voivat olla luonteeltaan hengellisiä, psykologisia tai sosiaalisia. Näiden kohtaamiseen papistolla on koulutus.

Sielunhoitoa voidaan rajoitetussa mielessä verrata mielenterveysammattilaisen antamaan psykoterapiaan. Määritelmällisesti psykoterapian yhtenä tarkoituksena on lisätä ihmisen itseyttä ja ymmärrystä. Ortodoksinen perinne tuntee käsitteen ortodoksinen psykoterapia. Tällä on yhtymäkohtia maalliseen psykoterapiaan. Ortodoksinenkin psykoterapia tähtää itsetuntemukseen. Ihmisen tulee tuntea hengellinen tilansa. Tietämättömyys sairaudesta estää hengellisen parantumisen. Parantumisella tarkoitetaan sielun ja ruumiin voimien kirkastumista ja yhdistymistä Jumalan kanssa. Psykologiset terapiamuodot eivät tarkasti ottaen ole sielunhoitoa, sillä sielu ei kuulu psykologiseen sanastoon. Kirkko sen sijaan painottaa hengellisen terapian parantavan ja hoitavan paitsi ihmisen mieltä, myös sielua.

Sielunhoitoon kuuluvat olennaisesti katumus ja syntien tunnustaminen. Katumuksen ensimmäinen vaihe on tuntea synnit sielun sairauksina. Psykkisten sairauksien kirjo on hyvin laaja, mutta kuinkahan usein esim. ahdistuksen takaa löytyy vaikkapa huono omatunto? Huonoon omaantuntoon kirkolla on vastaus katumuksen ja anteeksiannon muodossa. Selkeästi mielen terveyden horjumiseen liittyvät kysymykset kuuluvat alan asiantuntijoiden hoidettaviksi, vaikka pappi voi toki tuoda näihin asioihin lohdullista näkökulmaa.

Kirkon sielunhoidollinen keskustelu eroaa maallisesta myös siinä, että mukana on Jumala, joka papin välityksellä voi vaikuttaa asioihin eheyttävästi. Sielunhoidon onnistuminen edellyttää uskoa ja luottamusta Parantajaan, Taivaalliseen Isään. Yhteistä kuitenkin sekä maallisessa, että hengellisessä terapiassa on vuorovaikutus, puhe ja kuuntelu toisen ihmisen kanssa.

Veli Backman

ONL palkitsi nuorisotyössä ansioituneita

Ortodoksisten nuorten liitto ONL ry on palkinnut nuorisotyössä ansioituneita. Järjestön johtokunta myönsi harvinaisen kultaisen ansiomerkin Jaakko Jaamaselle, joka toimi vuosikausien ajan innostuneena bussinkuljettajana ja läsnäolevana aikuisena lukuisilla ortodoksisten nuorison koti- ja ulkomaanmatkoilla.

Hopeiset ansiomerkit myönnettiin neljälle henkilölle. Nina Hurme on tehnyt vuosien ajan ortodoksista nuorisotyötä Länsi-

Uudellamaalla. Hänen erityisenä kiinnostuksenkohteenaan on kirkkomusiikki. Sirkka Kaltiainen-Ripatti on taitava ja pidetty nuorten ikoninpiiriin vetäjä Joensuusta. Annamari Muikku taas tunnetaan leirinjohtajana sekä aktiivisena toimijana niin teologian opiskelijoiden joukossa kuin ekumeenisella saralla. Riitta Penttinen on monivuotinen Jyväskylän nuorisotyötoimikunnan jäsen ja leirinohjaaja.

Vuoden ohjaaja- kunnianimeä saa tämän

vuoden kantaa 18-vuotias Miisa Parrila Oulun seurakunnasta. Miisa on toiminut leireillä, järjestänyt kripainfoja ja ekaluokkalaisten koulutielle siunaamisia sekä toiminut Oulun nuorten kerhon kantavana voimana.

Vuoden kerho -tittelillä kannustetaan nuorisokuoro Il Iivon toimintaa. Aloite tämän taitavan kuoron perustamiseen on lähtenyt nuorista itsestään. Kuoro on ansiokkaasti konsertoinut eri puolilla maata ja vierailut patriarkaatissa saakka. ♦

Hopeisen ansiomerkin sai Riitta Penttinen, kuvassa myös liiton kultaisen ansiomerkin haltija isä Timo Mäkirinta.

Joensuun seurakunnan Nikolaos-juhlassa ONL ry:n hopeisen ansiomerkin saivat Sirkka Kaltiainen-Ripatti sekä Annamari Muikku. Vuoden kerhopalkinnon vastaanottivat Nuorisokuoro Il Iivon edustajat Samuel Nykänen ja Markus Nykänen. Oikealla liiton toiminnanjohtaja Maria Kauppila.

Aamun Koitto äänitteenä

Aamun Koitto ilmestyy äänilehtenä, joka sisältää kaikki peruslehden aineistot. Äänilehti on tarkoitettu näkövammaisille ja muille lukemiseesteisille. Äänilehden lukevat vapaaehtoiset Mikkelissä sijaitsevassa Etelä-Savon näkövammaiset ry:n studiossa. Äänilehti ilmestyy cd-levyllä, jonka monistuksen ja lähettämisen hoitaa Näkövammaisten liitto. Aamun Koitto äänilehtenä tulee jakeluun painetun lehden ilmestymisen jälkeen.

Äänite tuotetaan Daisy-formaatissa, joka on kehitetty helposti käytettäväksi ja selattavaksi

äänikirjamuodoksi, jonka kaikki hyvät ominaisuudet tulevat käyttöön Daisy-kuuntelulaitteella. Kuuntelu on mahdollista myös muulla mp3-laitteella, joka käyttää cd-levyjä.

Näkövammaisten liiton Daisy-neuvonta opastaa Daisy-soittimien lainaamisessa ja käytössä, puhelin 09 3960 4040, sähköposti daisy@nkl.fi.

Aamun Koitto äänilehtenä voidaan tilata 12 euron vuosimaksusta Etelä-Savon näkövammaiset ry:ltä, puhelin 0440 161555, sähköposti toimisto@esn.fi, maanantaista torstaihin kello 9–14. ♦

KUOPION SÄDESAIRAALAN KAPPELIT SIUNATTIIN

Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leo ja Kuopion hiippakunnan piispa Jari Jolkkonen ovat siunanneet Kuopion yliopistollisen sairaalan uudisrakennuksen Sädesairaalan ison ja pienen kappelin.

Sädesairaalan kappeleissa omaiset voivat hyvästellä vainajan. Tiloissa voidaan järjestää saattohartauksia ja siunaustilaisuuksia. Pääsairaalan puolella on lisäksi hiljainen huone.

Arkkipiispa Leo luovutti kappeleihin kaksi ikonia. Arkkipiispan lahjoittaman ikonin on maalannut Martinus Markoff ja Kuopion ortodoksisten seurakunnan ikonin Kirsi Lehto. Piispa Jari Jolkkonen lahjoitti kappeleihin krusifiksin ja vieraskielisiä raamattuja.

ARKKIPIISPA –SIVUSTO AVATTU

Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leon uudelle sivustolle ort.fi/arkkipiispa on koottu arkkipiispan kannanottoja, kolumneja, puheita ja saarnoja 14 vuoden ajalta (2002–2015). Sivustolla on myös tietoa arkkipiispan paimenmatkoista ja tapaamisista. Lisäksi nähtävissä on kuvagalleria.

Arkkipiispa-sivusto löytyy kirkon portaalin etusivulta, sen vasemmasta reunasta heti kalenterin alapuolelta. Sivustolla on tekstejä suomeksi, englanniksi, kreikaksi ja venäjäksi. ♦

Kirkkomme maailmalla

MARKUS AROMA

Apostolien perustama kirkko

Apostolit Barnabas ja Markus toivat kristinuskon Kyproksen saarelle jo vuoden 46 paikkeilla. Barnabasta kyproslaiset pitivät ensimmäisenä omana piispanaan.

Alkuaan Kyproksen kirkko kuului Jerusalemin äitikirkon alaisuuteen, mutta vuonna 431 pidetyssä Efeson ekumeenisessa kirkolliskokouksessa Kyproksen kirkko sai täyden itsenäisyyden eli autokefalian.

Bysantin keisari Zenon antoi Kyproksen kirkon arkkipiispalle kolme erityisoikeutta: hän saa käyttää allekirjoituksissaan punaista keisarillista mustetta, hän saa käyttää purppuran väristä viittaa ja keisarin "insignia-sauvaa" piispallisen paimensauvan sijasta.

Kyproksen saari on maantieteellisestä asemastaan johtuen ollut vuosisatojen ja jopa vuosituhansienkin aikana erilaisten enemmän tai vähemmän vihamielisten kansojen ja sotajoukkojen hallussaan pitämä saari. Ensimmäiset tulivat arabit 600-luvulla, sitten ristiretkeläiset pitivät saarta hallussaan lähes 400 vuotta, 1571 turkkilaiset joukot ottivat saaren lähes 300 vuodeksi valtaansa ja lopulta Britannia hallitsi Kyprosta vuodesta 1878 aina vuoteen 1960, jolloin Kypros itsenäistyi. Kreikan sotilasvallankaappauksen vuok-

si Turkki valloitti vuonna 1974 noin 30% saaren alueista ja muodosti sinne oman Kyproksen turkkilaisen tasavallan. Näkyvänä merkinä tästä on tänäkin päivänä nähtävissä muuri, joka kulkee pääkaupungin, Nikosian keskellä. Tällä hetkellä Kyproksen molempien puolien johtajat neuvottelevat varsin myönteisessä hengessä yhden yhtenäisen Kyproksen tasavallan muodostamisesta. Kyproksen kirkko tukee tätä hanketta. Viime vuoden toukokuussa Helsingin hiippakunnan kirkkoherrat tekivät metropoliitta Ambrosiuksen johdolla työ- ja opintomatkan Kyprokselle. Matkalla tutustuttiin monipuolisesti Kyproksen kirkon elämään ja toimintaan.

Varsinkin vierailu Lemesoksen hiippakunnassa oli mielenkiintoinen. Hiippakunta ruokkii joka päivä yli 2000 koulu- ja vanhusta. Tällä tavoin kirkko tuo konkreettista apua "vähimmille veljillemme ja sisarillemme".

Tämä esimerkki on meille suomalaisille ortodokseille hyvä muistutus siitä, mitä tehtävälleen omistautunut pappisto ja kansa voivat tehdä hädässä olevien lähimmäistensä eteen. ♦

Kirkkoherra Markus Aroma

media

YLE Radio 1

31.1. Liturgia klo 11

Pyhän Kolminaisuuden katedraali, Oulu.

6.2. Aamuhartaus klo 6.15 ja 7.50

Piispa Arseni

10.2. Andreas Kreetalaisen

katumuskanoni klo 18

Pyhän marttyyriksesarinna Aleksandran kirkko, Turku

16.2. Andrum kl. 6.54

Fader Mikael Sundkvist

16.2. Iltahartaus klo 18.50

Rovasti Sergius Colliander

27.2. Aamuhartaus klo 6.15 ja 7.50

Pastori Aarne Ylä-Jussila

28.2. Liturgia klo 11

Pyhän profeetta Elian kirkko, Ilomantsi.

13.3. Liturgia klo 11

Apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko, Nurmee

15.3. Iltahartaus klo 18.50

Rovasti Olavi Matsi

15.3. Andrum kl. 6.54

Ikonograf Alexander Wikström

19.3. Aamuhartaus klo 6.15 ja 7.50

Pastori Kaarlo Saarento

Ortodoksinen liturgia radioidaan joka toinen sunnuntai, aamuhartaudet lähetetään kuukauden kolmantena lauantaina ja iltahartaudet kuukauden kolmantena tiistaina. Liturgia lähetetään sunnuntaisin klo 11 alkaen, Iltahartaudet tiistaisin klo 18.50 ja aamuhartaudet lauantaisin klo 6.15. ja 7.50. YLE Radio 1.

Radiopalvelukset ja -hartaudet ovat kuunneltavissa Yle Areenassa.

Ystäväni Seija

Kutsumuksena Afganistan
Jukka Sariola
Uusi tie

Media ja Internet ovat tuoneet Syyrian sodan, Isiksen ja uutiset terroristihyökkäyksistä suoraan kotiolohuoneisiimme. On vaarana, että uutiset väkivallanteoista loitontavat meitä kristittyjä rakkaudesta, jota meidän tulisi osoittaa vihollisiammekin kohtaan. Lä-

himmäisenrakkauden ja avustustyön teemaa käsittelee Jukka Sariolan kolmas teos Ystäväni Seija - kutsumuksena Afganistan. Kirja kuvaa avustustyöntekijä Seija Järvenpään elämänmittaista matkaa tavallisesta raamattupiiriläisestä sairaanhoitaja-avustajaksi, lähetystyöntekijäksi Viroon ja avustustyöntekijäksi Afganistaniin, jossa hän joutuu lopulta paikallisen asukkaan murhaamaksi.

Teos on luterilaisesta näkökulmasta kuvattu moderni marttyyrielämämerkerta. Kirjassa teologinen pohdinta on harkitusti jätetty sivummalle ja annettu tilaa itse tarinalle. Hengellisyys tuodaan esille juuri tarinan ja käytännön esimerkin kautta. Kerronnassaan teos hyödyntää Seijan kanssa käytyä kirjeenvaihtoa ja myös valokuvia. Etenkin kirjeet tuovat arvokasta sisäkuva Seijan elämään ja ajatteluun.

Kirjan päähenkilö kuvataan hyvin inhimillisessä valossa, mihin voi vaikuttaa sekä luterilainen pyhyyskäsitys että kirjan kohderyhmä.

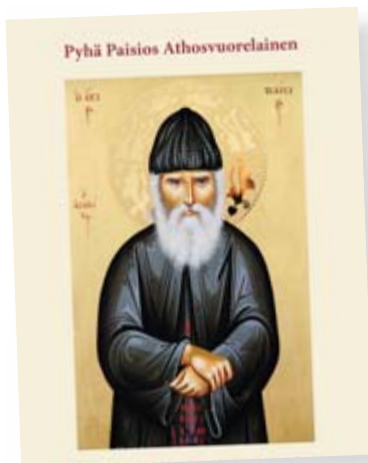
Luterilaisen käsityksen mukaan ihmisen pitäminen pyhänä vie pois kunnioitusta Jumalalta, koska pyhyys voi olla vain Jumalan ominaisuus, kun taas ortodoksisessa perinteessä ihmisen pyhyys tulkitaan Jumalan pyhyiden ilmentymänä. Näin ollen ihmisen kunnioittaminen pyhänä ei ole ortodoksille ongelma. Toisaalta teos näyttäisi olevan suunnattu tavallisille seurakuntalaisille, joilla ei välttämättä ole vahvaa kosketusta kirkkoon. Inhimillisenä kuvattuun päähenkilöön on helpompi samaistua, ja kynnys hänen esimerkinsä seuraamiseenkin on matalampi.

Kirjan liikuttavimpia osuuksia ovat kohdat, jotka käsittelevät Seijan uupumusta ja työhön liittyviä epäilyksiä. Avustustyö on auttajalle taakka, mutta samalla se kuitenkin mahdollistaa hyvän tekemisen ja lähimmäisenrakkauden. Rakkauden lisäksi kirjan keskeisiä aiheita ovat rukous ja uskon eteenpäin vievä voima. Teemoissa korostuu kirjoittajan luterilainen näkökulma, jossa uskolla ja uskoon tulolla on suuri merkitys. Teos kuitenkin käsittelee elävällä tavalla uskon ja tekojen välistä yhteenkuuluvuutta.

Kirjaa voi suositella henkilölle, joka ei ole aiemmin lukenut hengellistä kirjallisuutta tai kaipaa siihen vaihtelua. Teos poikkeaa perinteisestä ortodoksisesta kirjallisuudesta siten, että sitä ei sidota kirkon perinteeseen lainausten ja viittausten kautta. Kirjasta kuitenkin ilmenee marttyyrielämämerkerralle tyypillinen tyyli ja rakenne. Hengellisenä kirjana teos on rohkaiseva, sillä se tarjoaa elävän esikuvan siitä, miten usko ja teot kulkevat rinta rinnan.

Kirja on vuoden kristillinen kirja 2015.

Mikko Mentu

Pyhä Paisios Athosvuorelainen

Kristityn kilvoitus

Hyveet ja paheet

Suomennos: Sini Seine
Suomenkielinen laitos: Lintulan
Pyhän Kolminaisuuden luostari

Kun tunnettu kreikkalainen ohjaajavanhus isä Paisios siirtyi ikuisen elämään vuonna 1994, hänen persoonastaan, elämästään ja opetuksistaan alkoi nopeasti ilmestyä kirjoja.

Surotin Evankelista Johannes Teologin luostarin nunnat Tessalonikissa ovat keränneet talteen suuren määrän pyhän Paisios Athosvuorelaisen eläviä, käytännönläheisiä opetuksia. Kristityn kilvoitus: hyveet ja paheet on luostarin julkaiseman sarjan viides osa.

Kirjassa paheista käsitellään itserakkaus, ylpeys ja tuomitsemisen sekä niistä kumpuavat kateus, viha ja murehtiminen. Hyveistä pyhä Paisios nostaa esille ennenkaikkea nöyryyden, rakkauden, jalomielisyyden ja auliuden sekä niistä versovan yksinkertaisuuden, uskon, toivon, kärsivällisyyden, hengellisen ilon ja harkintakyvyn.

Opetukset ovat hyvin käytännöllisiä, pyhä Paisios käyttää paljon

vertauksia ja esimerkkejä ja hänen puheessaan tulee esille hänelle tunnusomainen huumorintaju. Vaikka opetukset ovat olleet aikoinaan luostarin sisarille annettuja ohjeita, ne sopivat erittäin hyvin aikamme itserakkautta, omahyväisyyttä ja omaneduntavoittelua pursuavaan maailmaan.

Sisältö on jaettu paheiden ja hyveiden osalta 4neljään osaan ja niiden alla oleviin lukuihin. Jokainen luku sisältää ohjaajavanhukselle osoitettuja kysymyksiä ja hänen vastauksiaan niihin. Tämän ja selkeän tekstityksen vuoksi kirja on hyvin helppolukuinen.

Voi sanoa, että pyhä Paisios on ollut aikansa yksilö- ja ryhmäterapeutti ja työnohjaaja, mutta ensisijaisesti kunnioitettu sielunhoitaja. Tunnetulla ohjaustaidollaan ja rakkaudellaan hänen opetuksensa ovat koskettavia ja uskon, että ne auttavat meitä etenemään kilvoitustiellämme.

Pyhä Paisios nosti kaksi hyvettä; nöyryyden ja rakkauden hengellisen elämän perustaksi. Hän sanoi, että ne vetävät puoleensa kaikki muutkin hyveet. "Kehittäkää itsessänne yksinkertaisesti vain nöyryyttä ja rakkautta ja heti, kun nämä hyveet lisääntyvät, ylpeys ja pahuus jäävät vaille ravintoa ja paheet tukahtuvat". On suuri ilo kirkolle, että vuoden 2015 alussa Konstantinopolin Ekumeeninen patriarkaatti kaninisoi hänet pyhäksi.

Kansikuva, ikoni Pyhä Paisios Athosvuorelaisesta on Konstantinos Ksenopouloksen, tunnetun kreikkalaisen ikonimaalarin maalaama.

Ilkka Lappi

О пастырстве

По своей богозданной природе человек принадлежит двум мирам – духовному и материальному. В этой его двойственности лежит внутренний конфликт. Своим телом человек является частью физического мира со всеми его ограничениями и несовершенствами, но своим духом, своей личностью, которая не ограничивается рамками телесной оболочки, он отрицает этот мир, протестуя против его причинно-следственных связей и неумолимых законов материального бытия. Смерть, распад и небытие – вот то, с чем никак не может согласиться внутренний голос души, говорящий человеку о его бессмертии.

Сотворив человека по Образу и Подобию Своему, Бог наделил его многими духовными дарованиями, такими как творческий разум, свободная воля и чувства, которые, находясь под управлением Божественной Воли, призваны вести человека по пути его внутреннего совершенствования. В этом трудном духовном делании человек не одинок. Помимо Божественного призыва следовать за Христом он постоянно получает от своего любящего Небесного Отца духовную заботу и попечение.

Главная поддержка для человека здесь, на земле – это забота Церкви Христовой, помогающая преодолеть ему то печальное противоречие между изначальной целью его творения и действительной реализацией того духовного потенциала, которым наделил его Господь.

Церковная проповедь всегда начинается с призыва к личностной свободе. «Стойте в свободе, которую даровал нам Христос» (Гал. 5,1), – говорит апостол Павел. Эта свобода не есть беззаконие и анархия. Под истинной свободой Церковь понимает соединение человеческой воли с Божественной по личному своему произволению, основанием которого является желание быть соработником Богу в деле своего спасения. Напротив, свобода без следования за Христом приводит чело-

века к рабству греха.

Внимая церковному призыву освободиться от уз греха и, став свободными, хранить в своей жизни заповеди Божии, миряне желают видеть в своих пастырях пример для подражания, и это небезосновательно. В своем послании апостол Павел обращается к своему ученику апостолу Тимофею со словами пастырского напутствия: «Будь образцом для верных в слове, в житии, в любви, в духе, в вере, в чистоте» (1 Тим. 4,12). Эти слова для постоянного напоминания написаны на оборотной стороне священнического креста.

Каждый священник осознает степень своего недостойнства перед той высокой планкой ответственности, которую возлагает на него пастырское служение. Боясь стать соблазном для «малых сих», мудрый пастырь всю свою надежду на преодоление этой пропасти возлагает на Божественную помощь. Утешением, которое помогает священнику в его нелегком служении, являются слова Спасителя: «Невозможное человекам возможно Богу» (Лк. 18,27). Именно упование на постоянную благодатную помощь Святого Духа, которая «немогущая врачует, а оскудевающая восполняет», вдохновляет пастыря на несение своего священнического креста.

Таким образом, не имея возможности достойно совершать свое высокое служение без укрепляющей Божественной помощи, священник постоянно нуждается в тесном личностном Богообщении. Предстояние у престола Божия с молитвой «о всех и за вся» – это фундамент всего священнического служения, а Святая Евхаристия – основа мистического един-

ства пастыря со Христом и своей паствой.

В своем литургическом служении священник для мирян является прообразом Самого Христа. От Его Имени и только для Его Славы действует священнослужитель, совершая богослужения и таинства, а пастырские таланты лишь помогают священнику лучше донести до жаждущих сердец Евангельскую весть. При этом личность самого священника не должна заслонять собой Христа – Пастыря, Который «душу Свою полагает за овцы» (Ин. 10,11).

Имея перед собой образ Христа, мудрый священник основывает свою пастырскую власть не на подчинении и начальствовании, а на взаимной любви и уважении. И как всякий Божественный дар, истинное церковное единство духовенства и мирян мы можем получить только благодаря своим горячим молитвам к Богу. Подобно священнослужителям, возносящим свои молитвы перед престолом Божиим о пастве, благочестивые миряне также призваны молиться о своих духовных отцах. Понимая сколь труден и ответствен пастырский подвиг, от всего своего сердца желать, чтобы Господь укрепил пастырей Церкви в их нелегком служении на ниве Господней.

протоиерей Константин Стрекачев

*Aamun Koiton
seuraava numero
ilmestyy 21.3.2016
ja sen teemana
on "Tiistaiseura –
mahdollisuuksien
keidas".*

AAMUN KOITTO

**Kyllä, haluan tilata Aamun Koitto -lehden
(viisi numeroa vuodessa)**

Tilaushinnat 1.1.2014 alkaen	Alv. 0 %	Alv. 10 %
☐ Kestotilaus 5 nroa, kotimaa	35 €	39 €
☐ Määräaikainen 5 nroa, kotimaa	35 €	39 €
☐ Opiskelijatilaus 5 nroa, kotimaa	30 €	33 €
☐ Tutustumistarjous 3 nroa, kotimaa	21 €	24 €
☐ EU-maat, 5 nroa	50 €	55 €
☐ Muut maat, 5 nroa	55 €	61 €
☐ Olen ort. srk jäsen		

Lehden saajan nimi

Lähiosoite

Postinumero ja -toimipaikka

Puhelin

Sähköposti

Maksajan (ellei saaja) nimi

Lähiosoite

Postinumero ja -toimipaikka

Puhelin

Sähköposti

Tunnus 5005390
70103 Vastaus-
lähetys

**AAMUN
KOITTO**

Vastanottaja
maksaa posti-
maksun (vain
tilaukset)

Sydämellinen kiitokseni
Karjalan ja koko Suomen
arkkipiispa Leolle, Kuopion
ortodoksiselle seurakunnalle
ja Salmi Seuralle 10.12.2015
saamastani Pyhän Karitsan
ritarikunnan 1 luokan ritari-
merkistä.

Irene Ahtinen

AUTTAJAN POLKU

Auttajan polku -kirja on apuneuvo, joka sisältää ohjeita auttajalle. Siinä pohditaan, mitkä ovat auttajan sopivia ominaisuuksia, miten tehtävään tulisi valmentautua ja mitä kohtaamisissa tulisi pitää mielessä. Auttaja toimii osana lähimmäispalvelun rinkiä. Alkuvalmennuksen jälkeen auttaja saa tukea lähimmäispalvelun ohjaajalta.

Auttajan polku -oppaan lähtökohtana on, että muutaman auttajan rinkiä tukee ohjaaja. Ohjaajana voi toimia se, jolla on kokemusta erilaisissa elämäntilanteissa olevien ihmisten kohtaamisista ammattinsa tai elämäkokemuksensa puolesta. Opas esittelee ohjaajan tehtäviä ja miten auttajia voidaan "löytää". Oppaassa kuvataan auttajien valmennuksessa esille tuotavia asioita.

Lähimmäisavun juuret ovat syvällä juutalaisessa hurskauksessa. Hyvän tekeminen on

arvostettua kaikissa vanhoissa kulttuureissa. Kristittyjen lähimmäisistä välittäminen pohjautuu Jeesuksen opetukseen sekä alkukirkon ja pyhiin ihmisten antamiin esimerkkeihin.

Auttajan polku -opas sisältää paljon asiaa tiiviissä mutta helposti omaksuttavassa muodossa. Veljeskunnan toiveena on, että opas löytää runsaasti käyttäjiä ja että yksinäisten ihmisten luona käy yhä useampi auttaja.

Auttajan polku – ortodoksisen lähimmäisavun opas

ISBN 978-951-98090-2-1,
kirjastoluokka 25.5
32 sivua, koko B5 (leveys 17,6 cm,
korkeus 25 cm)

Opasta voi tilata veljeskunnalta hintaan 5 euroa kappaleelta + lähetyskulut. Lisätietoja www.pshv.fi. Kirjaa voi myös sopimuksen mukaan noutaa veljeskunnan Valamon toimistosta.

Jokiristeily 4.–11.7.

Moskovasta Pietariin

Moskovajoki, Volga, Valkeajärvi, Ääninen, Syväri, Laatokka, Neva.
Moskova – Uglich – Jaroslavl – Goritsy – Kizhi – Mandrogi – Pietari

Matka alkaa mukavasti nostalgisella Tolstoi- junalla makuuvaunuissa Moskovaan, josta matka jatkuu risteilyaluksella Pietariin. Paluu Suomeen Pietarista bussilla.

Risteilyisäntä **Jyrki Härkönen**. Matkanjohtaja **Pirkko Mäkinen** ja **Liisa Hämäläinen**.

Asiantuntijaluentoja päätoimittaja **Jyrki Härkönen**, **Pirkko Mäkinen**, **piispa Arseni**, **Sonja Lumme**.
Musiikkia ja tunnelmaa luovat **Sonja Lumme** ja **Arne Nylander**.

Hinta alk. 846 €/hlö

Konevitsa ja Valamo
16.–19.7.

Asiantuntijaopas piispa Arseni.

686 €

Maalauskurssi Eginan saarella 20.–27.4.

Opettaja piispa Arseni.

1328 €

Ikonin tie IV Sisilia
29.9.–6.10.

Asiantuntijaopas piispa Arseni.
Hinta vahvistuu myöhemmin.

Lomalinja

Asiantuntijan matkassa®

Verkkokaupasta 24h lomalinja.fi

☎ 010 289 8100 ☎ 010 289 8101 ryhmät ☎ 010 289 8102 (Helsinki)

Puhelut 8,35 snt/puh +17,17 snt/min. Palvelumaksu 19€/varaus (1.1.2016 alkaen 23 €/varaus).

Valamon opiston kevättalven kurssitärpit

- **Klassinen musiikki tutuksi 12.–14.2.**
Risto Nordellin ohjauksessa
- **Tarkovski ja Zvjagintsev:**
Venäläisen elokuvan helmiä 4.–7.3.
Johdattajana filosofi FT Heikki A. Kovalainen
- **Tšehovin kirjeet 18.–20.3.**
Kirjeiden äärelle kokoontuvat Martti Anhava,
Kalle Holmberg, Pirkko Saisio ja
metropoliitta Panteleimon.
- **Juhani Rekola –seminaari 15.–17.4.**
- **Ortodoksisuus tutuksi peruskurssit**
8.–10.1. ja 8.–10.4.
- **Satujen ja tarujen Armenia – Koe keväinen**
Kaukasus 8.–10.4. ja 15.–26.5.
- **Hiljaisuuden retriitit 3.–7.2. ja 20.–24.4.**
- **Virpovitsakurssi 11.–13.3.**
- **Pääsiäismunien maalauskurssi 1 13.–16.3.**
- **Pääsiäismunien maalauskurssi 2 17.–20.3.**

MESTARIN JÄLKI

Taidenäyttely 15.9.2015–30.4.2016

Lisätietoja ja ilmoittautumiset ma–pe klo 9–15, puh. 017 570 1401, www.valamo.fi/opisto

Aamun Koitto
toivottaa
lukijoilleen
Siunattua
Uutta Vuotta!

Kaste ja tyhjä hauta

Kasteessa vesi peittää opetettavan alleen aivan kuin hän astuisi hautaan. Pyhän Hengen on yliluonnollisesti toimittava muuttaakseen tuon haudan elämäntavaksi kohduksi. Ylhäältä annettu Henki pukee näet kastettavan alustavaan, mutta aitoon valoon joka valaisee ihmisen koko olemuksen, hänen sydämensä, mielensä, kaikki kykynsä ja aistinsa. Tästä valaistumisesta Jeesus puhui Nikodemokselle Johanneksen evankeliumin alkupuolella: *"Totisesti, totisesti: jos ihminen ei synny vedestä ja Hengestä, hän ei pääse Jumalan valtakuntaan... Tuuli puhaltaa missä tahtoo. Sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee. Samoin on jokaisen Hengestä syntyneen laita."* (John. 3:5,8)

Näin Henki siis muovaa persoonan joka on uudistunut vedessä, tuossa vedessä joka on nyt muuttunut äidilliseksi – Henki muovaa hänet samoin kuin hän ammuin liikkui alkuvesien yllä, mutta nyt kyse on uudelleen luomisesta. Vedessä sielun terävät kulmat ja sydämen kovettumat liukenevat pois. Ihmisestä tulee taas ehjä ja hän saa valon hahmon, jota symboloi hänen puketumisensa valkoiseen asuun aivan kuin kirkastuneeseen ruumiiseen.

Kolmasti tapahtuva upottaminen merkit-

see yhtäältä Kristuksen kolmea haudassa viettämää päivää, haudassa, joka pääsiäisliturgian mukaan muuttui sekin häämajaksi. Sillä kaste muistuttaa ja elää uudelleen suuren perjantain ja suuren lauontain tapahtumat sekä niiden huipennuksen pääsiäispäivänä. Näin yleensä tappava vesi, yhdistyessään tyhjään hautaan, muuttuukin kasteessa uudestisyntymän kohduksi.

Toisaalta taas kolmesti kasteessa tapahtuva upotus tarkoittaa Jumalan kolmea persoonaa, joiden nimeen kaste suoritetaan: *"Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsiksi: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen"* (Matt. 28:19) Nimi merkitsee tässä yhteydessä läsnäoloa. Kristuksessa toimitettu kaste, joka tekee mahdolliseksi Hengen saannin, johdattaa meidät Isän kotiin. Kaste antaa meille kolmiyhdytteen olla olemassa.

Kasteella on kaksinainen tarkoitus: ensinnäkin, kasteen päämääränä on tuhota synnin ruumis, jotta se ei pääsisi tuottamaan enää ruokaa kuolemalle. Toiseksi, kasteessa on tarkoituksena elää Hengessä ja näin nauttia pyhyyden hedelmiä. Siten kaste näyttäytyy meille kuoleman vetenä, sillä ruumis laskeutuu sinne kuin hautaan; Henki puolestaan laskeutuu veteen ja tekee meidät eläviksi,

meidät jotka olemme synnin aiheuttaman kuolevaisuuden alaisia, ja palauttaa meidät alkuperäisen elämän piiriin. Me kuolemmme vedessä, mutta Henki antaa elämän.

Näin kolmesti upottamalla ja kolmiyhdytseen nimeen kastaen kasteen suuri mysteeri on toimitettu: kuolema on voitettu ja kastetuja valaisee Jumalan tuntemisen osallisuus. Niinpä vedessä oleva armo ei ole vedessä itsessään, vaan Pyhän Hengen läsnäolossa. Sillä kasteessa ei ole kyse siitä, että *"te siinä luovuitte saastaisesta elämästä, vaan koska Jumala teki kanssanne hyvän omantunnon liiton. Sen perustuksena on Jeesuksen Kristuksen ylösnousemus"* (1.Piet.3:21) Näin Herra valmistaa meitä ylösnousemuksesta seuraavaan elämään, asettamalla meillä evankeliumissa vaatimuksen rakkauden laista, vääräksien kestämisestä, vapauden himojen aiheuttamasta likaisuudesta, jotta voisimme jo nyt valmistautua tulevaan elämään sellaisena kuin se tulee olemaan. Jos joku haluaa määritellä minkälaista ylösnousemuksen jälkeinen elämä on, uskon että hän ei tule osumaan pahasti harhaan jos hän ottaa oppaakseen evankeliumin.

Basileios Suuri, Pyhästä Hengestä 15 Suomentanut lyhentäen Ari Koponen